

TAMPEREEN PALVELUVERKKO- SUUNNITELMA 2026–2040

Suunnitelma kaupungin palveluverkkojen kehittämisestä

Valmisteluvaiheen esitys | Tampereen kaupunki

Esityksen sisältö

Johdanto

1. Miksi palveluverkkoa uudistetaan?
2. Suunnitelman lähtökohdat ja periaatteet
3. Kaupunki muuttuu – väestö ja palvelutarve
4. Palveluverkko osana kaupungin strategiaa ja pormestariohjelmää
5. Palveluryhmäkohtaiset tarkastelut
6. Toimenpide-ehdotukset 2026-2030
 - 6.2. Toimenpide-ehdotukset 2031-2035
 - 6.3. Toimenpide-ehdotukset 2036-2040

7. Palveluverkko 2040

8. Hyväksytyt ja / tai käynnissä olevat hankkeet
9. Palveluverkosta poistuvat kohteet
10. Saavutettavuustarkastelut
11. Osallistaminen ja vuorovaikutus
12. Vaikutusten ennakoarviointi (EVA)
13. Tunnistetut jatkotoimenpiteet
14. Yhteenveto ja seuraavat askeleet

Mikä palveluverkko-suunnitelma on?

Tämä palveluverkkosuunnitelma kokoaa yhteen Tampereen kaupungin palveluverkkoja koskevat keskeiset linjaukset, muutostarpeet ja toimenpiteet vuosille 2026–2040.

Suunnitelman tavoitteena on tukea kaupungin lautakuntien ja kaupunginhallituksen päätöksentekoa sekä varmistaa, että palveluverkko vastaa kasvavan väestön tarpeisiin pitkällä aikavälillä.

Valmistuttuaan suunnitelma on avoimesti nähtävillä ja toimii myös kaupunkilaisille läpinäkyvänä kokonaiskuvana palveluverkon kehittämisestä.

Kohderyhmät

Lautakunnat

Elinvoima- ja
osaamislautakunta

Kasvatus- ja
opetuslautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-
aikalautakunta

Kaupungin- hallitus

Kaupunkilaiset (lopullinen suunnitelma)

Päätöksenteon eteneminen

Lähetekeskustelut:

- Kasvatus- ja opetuslautakunta 10.2.2026
- Elinvoima- ja osaamislautakunta 11.2.2026
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.2.2026

Päätöksenteko:

- Pormestarin johtoryhmä 3.3.2026
- **Lautakunnat omalta osaltaan**
 - Kopla 10.3.2026
 - Elosa 18.3.2026
 - Kuvala 26.3.2026
- **Kaupunginhallitus 13.4.2026 omalta osaltaan**

Miten tätä esitystä luetaan?

Esitys on rakennettu siten, että se etenee taustoituksesta palveluryhmäkohtaisiin tarkasteluihin ja edelleen konkreettisiin toimenpide-ehdotuksiin. Kokonaisuus on laaja, mutta rakenne on toistuva ja vertailtava.

Toimenpiteitä tarkastellaan vaiheittain, jotta päätöksenteon kannalta olennaiset muutokset, vaikutukset ja aikajänteet ovat helposti hahmotettavissa

Rakenne

Taustoitus → palveluryhmät → toimenpide-ehdotukset → vaikutukset ja jatkotoimet

Aikajaksot

Toimenpiteet on jaettu kolmeen aikajaksoon: 2026–2030 / 2031–2035 / 2036–2040

Kartat

Kartoissa esitetään kunkin ajanjakson toimenpiteet. Lopuksi esitellään karttakuvat vuoden 2040 tilanteesta.

1. MIKSI PALVELUVERKKOJA UUDISTETAAN?

Miksi tätä suunnitelmaa tarvitaan?

Tampereen kaupungin palveluverkko on rakentunut pitkällä aikavälillä erilaisten päätösten, investointien ja paikallisten tarpeiden pohjalta. Kaupungin kasvu, uudet asuinalueet, väestörakenteen ja toimintaympäristön muutos edellyttävät palveluverkon tarkastelua kokonaisuutena.

Palveluverkkosuunnitelman tehtävänä on muodostaa näkemys siitä, miten kaupungin palvelut sijoittuvat, kehittyvät ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin vuosina 2026–2040. Nykyinen palveluverkko ei kaikilta osin vastaa kaupungin muuttuvaa tilannetta ja lisäksi osa nykyisistä rakennuksista on teknisesti tai toiminnallisesti vanhentuneita, jotka vaativat perusparannuksen.

Suunnitelma toimii lähtökohtana palveluverkkoa koskeville linjauksille ja yksittäisille päätöksille lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa.

Palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat ja rajaukset

Palveluverkkosuunnitelmalla vastataan kaupungin kasvuun palvelujamme ajatellen sekä tuetaan esim. Tampereen strategian ja pormestariohjelman toteutumista. Kaupungin tulee varmistaa riittävät lakisääteiset sekä muut tarvittavat palvelut asukkaille.

Suunnitelma ulottuu vuoteen 2040 saakka ja se koskee ensimmäistä kertaa kaikkia sivistyspalveluita, kirjastoa, kulttuuria, liikuntaa, nuorisoa, perusopetusta sekä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä lukiokoulutusta. **Suunnitelmaa päivitetään valtuustokausittain**, jolloin tarkistetaan toteutunut väestönkasvu sekä huomioidaan uusi ennuste sekä muut palvelutarpeisiin vaikuttavat asiat, kuten yhteiskunnallinen talous- ja työllisyystilanne.

Suunnittelun pohjana on käytetty kaupungin laatimaa väestöennustetta (2024). Kaupunginhallituksen (4.11.2024) tekemän päätöksen mukaisesti palveluverkon, investointien ja maankäytön suunnittelun perustana käytetään väestöennusteiden vahvan kasvun ennustetta. Palveluverkkosuunnittelua ohjaa myös palveluverkkosuunnittelun periaatteet, joita on päivitetty.

Palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat ja rajaukset

Suunnitelmassa on esitetty 62 toimenpide-ehdotusta.

Suunnitelmassa esitetyt toteutusajankohdat ovat alustavia arvioita. Palveluverkkosuunnitelma toimii Tampereen kaupunkikonsernin maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelman (PALM) ja investointisuunnittelun sekä talonrakennushankkeiden lähtökohtana. Valmistelussa huomioidaan kaupungin talouden antamat reunaehdot.

Vuosittain tehtävässä investointisuunnittelussa esitetään priorisoitavat kohteet; **tavoitteena on kaupunkitalouden näkökulmasta kestävä investointitaso ja toiminnan jatkumisen edellyttämien tilahankkeiden toteutuksen varmistaminen.**

Hankekohtaisesti kustannuksia tarkastellaan kriittisesti huomioiden palveluverkon tarpeet ja rakennuksen elinkaari. Palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpannaan valmistelussa olevalla toimitilastrategialla ja näiden pohjalta laadittavalla toimitilaohjelmalla. **Palveluverkkosuunnittelu ja suunnitelmien mukaiset kehitystarpeet palveluverkossa luovat pohjan palveluverkkojen toimitilatarpeille tulevaisuudessa.**

Palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat ja rajaukset

Tarpeet konkretisoituvat toimitilojen investointi-, kehitys- ja realisointitarpeina. Investointisuunnittelussa huomioidaan palvelutarve, rakennusten kuntotiedot sekä erityisesti päiväkotit, koulu ja lukiokohteita koskevat väistöilaratkaisut. Valmistelussa olevassa toimitilastrategiassa otetaan kantaa hankkeiden priorisoinnin periaatteisiin, mikäli kaupungin talous ei mahdollista suunnitelman toteuttamista esitetystä aikataulusta.

Palveluverkkoja täydentävät yksityiset palveluntuottajat. Varhaiskasvatuksen osalta yksityinen palvelu on osa palveluverkkoa, joka on otettu huomioon suunnitelmassa.

Palveluverkkosuunnitelmatyön rinnalla on erillisenä työnä laadittu tapahtumapaikkaselvitys. Selvityksessä on kartoitettu tapahtumapaikkojen tilanne tällä hetkellä, keskeiset kehittämistarpeet ja tapahtumapaikkakehittämisen nykytilanne.

2. SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT JA PERIAATTEET

Millä periaatteilla palveluverkkoa kehitetään?

Palveluverkkosuunnitelma perustuu yhteisiin periaatteisiin, joiden avulla yksittäisiä ratkaisuja tarkastellaan osana laajempaa kokonaisuutta. Periaatteet ohjaavat sekä palveluiden sijoittumista että tilaratkaisuja koko suunnitelman aikajänteellä.

Periaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että palveluverkkoa kehitetään johdonmukaisesti, ennakoivasti ja kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti – ei yksittäisinä, toisistaan irrallisina päätöksinä.

- **Palveluverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena**
- **Ratkaisut perustuvat nykyiseen ja ennakoituun palvelutarpeeseen**
- **Päätöksenteossa huomioidaan pitkän aikavälin vaikutukset**
- **Tilat tukevat palvelujen järjestämistä mahdollisimman tehokkaasti**

Palveluverkkosuunnittelun periaatteet

1. Palveluverkkoa suunnitellaan asiakaslähtöisesti ja alueellisesti tasavertaisesti taloudellisuus huomioiden.
2. Julkisilla palveluilla tulee tukea kuntalaisten yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuutta sekä palvelujen tulee osaltaan ennaltaehkäistä segregaatiota.
3. Palvelujen tulee olla mahdollisimman hyvin saavutettavat ja esteettömät kaikin eri tavoin. Suunnittelussa tulee myös huomioida kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet hyvien liikkumisedellytysten lisäämiseksi.
4. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen tulee olla osa palveluverkkosuunnittelua.
5. Palveluverkkoa suunniteltaessa otetaan huomioon väestömäärän sekä ikärakenteen muutokset.
6. Digitaalisia palveluita hyödynnetään fyysisen palveluverkon rinnalla.
7. Yksityinen palvelutuotanto ja seutuyhteistyö otetaan huomioon osana palveluverkkosuunnittelua, mutta tunnistetaan samalla niihin liittyvät riskit.
8. Kokonaisedun kannalta on toiminnallisesti ja taloudellisesti kannattavaa sijoittaa erilaisia palveluita samaan kiinteistöön, jolloin yhteisöllisyyttä tukevia tiloja on monipuolisesti tarjolla.

Periaatteiden täydennykset

1. Suunnittelua ohjaa myös kaupungin maankäytön toteuttaminen. Tarpeet, maankäyttö ja talous yhteensovitetaan pitkän aikavälin investointiohjelmaan.
2. Alueelliset erot ja niiden erilaiset tarpeet tulee tunnistaa ja huomioida palveluita suunniteltaessa.
3. Palveluiden tulee olla hyvin saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Lapsia ja nuoria tulee kannustaa liikkumaan ensisijaisesti kävellen ja pyörällä. Fyysisten rakennusten ja niiden ulkoalueiden pitää olla esteettömiä, ja digitaalisten verkkopalveluiden helppokäyttöisiä. Viestinnän tulee olla eri käyttäjäryhmät huomioivaa ja selkeää.
4. Liikunta- ja virkistyspaikat sekä lähiluonto muodostavat kaupungin siniviherpalveluverkon, josta tulee huolehtia. Lisäksi rakennushankkeissa lasketaan hiilijalanjälki ja huomioidaan pihojen monimuotoisuus. Tampereen hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation määrätietoista ja pitkäjänteistä sitoutumista sekä kaupungin toimenpiteiden lisäksi kaupunkilaisten osallistumista ja yritysten toimia. Lisäksi huomioitava Kaupunginhallituksen ponsi (4.11.2024 §429).
5. Palveluverkon suunnittelun pohjana käytetään kaupungin omaa väestöennustetta, joka päivitetään joka toinen vuosi. Ennusteen toteutumista tulee arvioida säännöllisesti. Lisäksi mm. museoiden ja Filharmonian osalta tulee seurata elinvoiman ja matkailun tilannetta.
6. Huomioidaan digitaalisten palveluiden vaikutukset palveluverkkoon, tilasuunnitteluun ja tarpeisiin. Digitaaliset palvelut täydentävät olemassa olevia palveluita.
7. Yksityinen palvelutuotanto koskee erityisesti varhaiskasvatusta, yksityisiä liikuntaolosuhteita sekä avustuksella toimivia kulttuuripalveluita. Yhteishankkeet ympäristökuntien kanssa vaativat tarpeiden yhteensovittamista esim. toteutus-aikataulun suhteen. Huomioidaan myös yhteistyö Pirhan kanssa.
8. Suunnitellaan yhteiskäyttöisiä tiloja ja huomioidaan henkilöresurssien optimointi. Lisäksi pyritään laajentamaan olemassa olevien tilojen käyttöastetta yhteensovittamalla eri aikaista käyttöä mahdollisimman tehokkaasti.

Tilat tukevat useita palveluja ja käyttäjiä

Tilojen yhteiskäyttö ja tehokas käyttö ovat keskeisiä keinoja vastata kasvaviin palvelutarpeisiin ja taloudellisiin reunaehtoihin.

Suunnitelmassa tarkastellaan mahdollisuuksia lisätä tilojen monikäyttöisyyttä ja vähentää päällekkäisiä tilaratkaisuja.

Jo nyt tunnistettuja keinoja ovat mm. keskittäminen, joka mahdollistaa tilojen tehokkaamman suunnittelun ja käytön (yhteiset hallinnon tilat, keittiö ja ruokasali, liikunta, puku- ja pesutilat, jne.). Lisäksi samaa tilaa voi käyttää eri toimijat eri aikoina ja myös asukkaat voivat vuokrata tiloja esim. iltaisin ja viikonloppuisin.

Yhteiskäyttö ei tarkoita vain tilojen jakamista, vaan myös palveluiden ja toimintojen parempaa yhteensovittamista. Tavoitteena on joustava palveluverkko, joka mukautuu muuttuvaan kysyntään.

- **Tilojen käyttöasteen parantaminen**
- **Monikäyttöiset ja muuntojoustavat tilat**
- **Päällekkäisten tilojen vähentäminen**
- **Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä ratkaisu**

3. KAUPUNKI MUUTTUU – VÄESTÖ JA PALVELUTARVE

Tampereen väestö kasvaa ja rakenne muuttuu

Tampereen väestön ennustetaan kasvavan koko tarkastelujakson ajan. Kasvu ei kuitenkaan ole tasaista, vaan se kohdistuu eri tavoin kaupungin alueille ja eri ikäryhmiin.

Palveluverkkoa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä, jotta ratkaisut vastaavat nykyistä ja tulevaa kysyntää.

Tampereen kaupungin väestönkasvun odotetaan olevan vahvan kasvun väestöennusteen mukaan noin

60 000

asukasta, minkä mukaan Tampereella asuisi vuonna 2040 noin **326 100** asukasta.

Lähde: Tampereen kaupungin väestöennuste (2024)

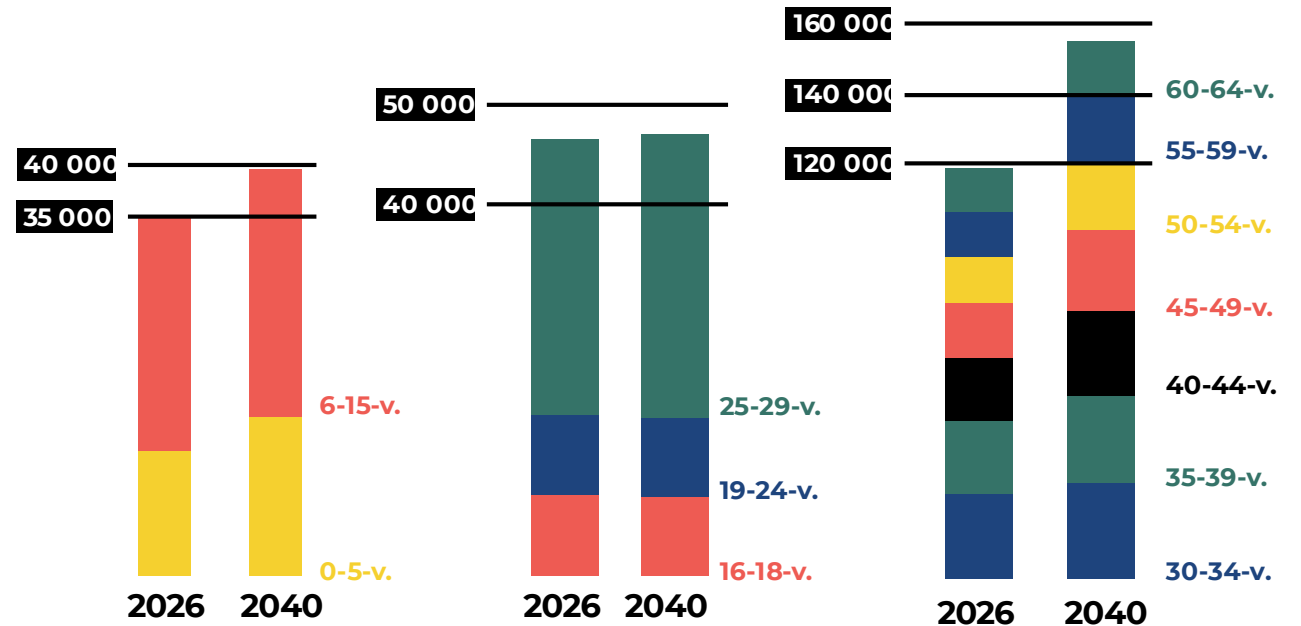
Ikärakenne muuttuu – palvelutarpeet muuttuvat mukana

Väestönkasvun ohella Tampereen ikärakenne muuttuu. Lasten, nuorten ja ikääntyvien määrän kehitys vaikuttaa suoraan eri palveluiden kysyntään.

Ikäryhmittäiset muutokset eivät tapahdu samanaikaisesti tai samalla voimakkuudella eri puolilla kaupunkia. Tämä edellyttää palveluverkosta joustavuutta ja kykyä vastata muuttuviin tarpeisiin.

Muutokset voivat vaikuttaa palveluiden sijaintiin, saavutettavuuteen ja toiminnallisen sisällön tarpeeseen.

- **Lasten ja nuorten määrän kehitys vaikuttaa varhaiskasvatukseen ja opetuksen tarpeisiin**
- **Ikärakenteen muutos tapahtuu alueellisesti eri tahtiin**

Lähde: Tampereen kaupungin väestöennuste 2024-2040 (vahva kasvu)

4. PALVELUVERKKKO OSANA KAUPUNGIN STRATEGIAA JA PORMESTARIOHJELMAA

Palveluverkko toteuttaa kaupungin strategiaa

Palveluverkkosuunnitelma on osa Tampereen kaupungin strategista kokonaisuutta. Se toteuttaa kaupunkistrategian ja pormestariohjelman linjauksia ja kytkee palveluverkon kehittämisen pitkäjänteiseen kaupunkikehitykseen.

Kaupunkistrategia määrittää Tampereen pitkän aikavälin tavoitteet hyvinvoinnin, elinvoiman ja kestävä kehityksen näkökulmista. Kaupunkistrategian kolme painopistettä ovat Elämäniloa, kestävyyttä ja yhdessä.

- **Yhdenvertainen ja saavutettava palveluverkko**
- **Ennakoiva ja hallittu kaupungin kasvu**
- **Taloudellisesti kestävä kehittäminen**
- **Resurssien vastuullinen ja tehokas käyttö**

Palveluverkko osana alueiden elinvoimaa ja arkea

Palveluverkolla on keskeinen rooli kaupunginosien kehittämisessä. Palveluiden sijoittuminen, saavutettavuus ja laatu vaikuttavat suoraan alueiden vetovoimaan, yhteisöllisyyteen ja elinvoimaan.

Hyvin suunniteltu palveluverkko tukee arjen sujuvuutta ja vahvistaa kaupungin tasapainoista kehitystä. Ratkaisut tehdään osana laajempaa kaupunkirakenteen ja maankäytön kokonaisuutta.

- **Palvelut vahvistavat kaupunginosien vetovoimaa**
- **Saavutettavat lähipalvelut tukevat hyvinvointia**
- **Palveluverkko tukee elinvoimaa ja kestäväää kasvua**
- **Osa kaupunkitilan ja maankäytön kokonaisratkaisua**

5. PALVELURYHMÄKOHTAISET TARKASTELUT

Perusopetuksen erityispiirteet

- Lähikouluperiaate kaikille oppilaille. Oppilaan tarvitsessa tuki järjestetään ensisijaisesti lähikoulussa
- Osoitteen mukainen oppilaaksiotto tehdään koko perusopetuksen ajaksi
- Koulumatkat tulisi kulkea ensisijaisesti kävellen tai pyöräillen. Koulumatkojen turvallisuuteen kiinnitetään huomiota yhteistyössä liikennesuunnittelun kanssa.
 - Pohjoisen suuralueen osalta otetaan huomioon koulumatkojen erityispiirteet (turvallisuus, matkan pituus ja kesto)
- Opetussuunnitelmallisia painotuksia ei keskitetä keskusta-alueelle, vaan niitä tarjotaan kattavasti eri puolilla kaupunkia osana kaupunginosien veto-voimaa ja segregaaation ehkäisemiseksi.
- Tampereen yliopiston Normaalikoulu toimii osana kaupungin lähikouluverkkoa

Perusopetuksen erityispiirteet

- Tampereen yliopiston Normaalikoulun lisäksi Tampereella toimii kolme muuta yksityistä koulua. Näihin kouluihin oppilaat tulevat eri puolilta kaupunkia sekä ympäristökunnista.
 - Tampereen steinerkoulu tarjoaa steinerpedagogiikkaan pohjautuvaa opetusta luokille 0-9 ja lukiolaisille. Opetus perustuu kokonaiskäsitukseen ihmisestä, hänen kasvustaan ja kehityksestään.
 - Tampereen kristillinen koulu tarjoaa kristillisiin perusarvoihin ja elämäkatsomukseen pohjautuvaa perusopetusta vuosiluokille 1-9. Koulussa on myös esiopetusryhmä/-ryhmiä.
 - Svenska samskolan i Tammerfors vastaa tamperelaisten lasten ruotsinkielisen opetuksen järjestämisestä 1-9 luokkalaisille. Tämän lisäksi on tarjolla esiopetusta ja lukiokoulutusta. Kouluun hakeutuminen edellyttää ruotsin kielen riittävää hallintaa ja joissain tilanteissa voidaan järjestää kielikoe.

Varhaiskasvatuksen erityispiirteet

- Merkityksellisin asiakastyytyvyyteen vaikuttava asia on saada varhaiskasvatuspalvelut läheltä ja että perheen varhaiskasvatusikäiset sisarukset saadaan samaan yksikköön
- Lapsen tuki järjestetään pääsääntöisesti lähipalveluna
- Esiopetus järjestetään lapsen koulupolun mukaisesti lähikoulussa
- Montessoripedagogiikkaa järjestetään kaikilla varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelualueilla
- Varhaiskasvatusikäisen lapsen huoltajat vastaavat lapsen kuljetuksista päiväkotiin. Käytännössä saattoliikennettä on paljon, joten liikenneturvallisuuteen (eri kulkumuodot huomioiden) on kiinnitettävä huomioita.
- Työntekijöiden saatavuuteen vaikuttaa työpaikan saavutettavuus. Yksi vaikuttava tekijä on päiväkotien laaja aukioloaika, kello 6-18. Hiljaisempien joukkoliikennereittien varrella olevat työnteon paikat eivät houkuta tai työnteonpaikat, missä ei ole henkilökuntapysäköintiä.

Varhaiskasvatuksen erityispiirteet

- Yksityistä varhaiskasvatusta on saatavilla ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettynä päiväkodeissa sekä yksityisen hoidon tuella päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoidossa ja perhepäivähoidossa.
 - Palvelusetelillä toimivia päiväkoteja on 31 ja niissä on noin 1800- 1900 lasta
 - Tampereella on yksi ostopalvelupäiväkoti, jossa on 95 lasta
 - Yksityisen hoidon tuella toimii 3 päiväkotia ja niissä on 54 lasta
 - Yksityisen hoidon tuella toimii 11 ryhmäperhepäiväkotia, joissa on noin 90 lasta
 - Yksityisen hoidon tuella toimii 23 perhepäivähoitajaa ja heillä on yhteensä noin 90 lasta

Lukiokoulutuksen erityispiirteet

- Ei lähikouluperiaatetta
- Opiskelijat voivat hakeutua yli kuntarajojen (vapaa hakeutuminen), vieraskuntalaisten osuus 34 % (tilanne lv. 2025-2026)
- Lukiot sijaitsevat lähinnä keskusta-alueella tai hyvien joukkoliikennereittien varrella
- Opiskelijat hakeutuvat lukioon yhteishaussa, keskiarvorajat määräytyvät hakijoiden mukaan
- Valtakunnalliset erityistehtävät houkuttelevat opiskelijoita myös muualta Suomesta
- Opintojen kesto vaihtelee 2–4 vuotta
- Aloituspaikkamäärät päätetään vuosittain
- Kieliryhmien saavutettavuus, lukio-opinnot edellyttävät suomen tai englannin kielen vahvaa hallintaa
- Osa opinnoista on mahdollista suorittaa itsenäisesti tai verkossa

Lukiokoulutuksen erityispiirteet

- Kaupungin alueella on viiden muun koulutuksen järjestäjän ylläpitämiä lukioita, joista kaksi on merkittävän kokoista
 - Tampereen yhteiskoulun lukio, ilmaisutaidon valtakunnallinen erityistehtävä, aloituspaikkoja 250, kokonaisopiskelijamäärä 898 opiskelijaa syksyllä 2025
 - Kalevan lukio, yleislinja ja musiikkilinja, aloituspaikkoja 210, kokonaisopiskelijamäärä 708 syksyllä 2025
 - Tampereen normaalikoulun lukio, yleislinja, talous- ja elinkeino-elämälinja sekä sirkustaiteen linja, aloituspaikkoja 85, opiskelijoita 278 syksy 25
 - Tampereen Steinerkoulun lukio, aloituspaikkoja 64
 - Svenska samskolan i Tammerfors, opiskelijoita noin 50
 - Tampereen kaupunkiseudulla toimii kuusi lukiota: Kangasalan lukio, Lempäälän lukio, Nokian lukio, Pirkkalan lukio, Ylöjärven lukio sekä Oriveden lukio. Nämä lukiot ovat merkittävä osa lukioiden palveluverkkoa, koska tamperelaisia nuoria hakeutuu näihin opiskelemaan ja päinvastoin.
 - Kaupunkiseudun lukioilla ei ole suunnitelmia lisätä aloituspaikkoja lukuun ottamatta Ylöjärven lukiota, jonka aloituspaikkamäärä kasvaa 40 opiskelijalla syksyllä 2026.

Kulttuuri

Kulttuuri on asukkaiden hyvän elämän edellytys. Sen parissa ihmiset Tampereella kohtaavat itsensä ja toisensa sekä luovat yhdessä uutta. Kulttuurin palveluryhmä mahdollistaa kaikille kulttuurin ja taiteen kokemisen ja tekemisen sekä sivistyksen ja ymmärryksen kehittämisen. Tuottamalla laadukkaita sisältöjä ja tukemalla alan tekijöitä sekä moniäänistä kulttuurielämää, palveluryhmä varmistaa Tampereen aseman korkeatasoisena kulttuurikaupunkina. Tämä kasvattaa halua asua ja vierailla Tampereella.

Kulttuuriin panostaminen on paitsi kuntien lakisääteinen tehtävä, myös strateginen valinta. Palveluverkkosuunnitelman valmistelua ohjaavat pormestariohjelman ja kaupunkistrategian lisäksi muun muassa laki kuntien kulttuuritoiminnasta, kirjastolaki, museolaki ja laki vapaasta sivistystyöstä. On tärkeää, että kulttuurin palvelurakenne vastaa kaupungin kasvutavoitteita ja muuttuvaa väestörakennetta.

Kulttuuri

Kulttuurin palveluryhmä koostuu kulttuurin hallinnosta ja kuudesta palveluyksiköstä, jotka ovat Tampereen museot, Sara Hildénin taidemuseo, Tampere Filharmonia, Tampereen kaupunginkirjasto, Tampereen seudun työväenopisto ja Kaupunkikulttuuriyksikkö. Kulttuuri- ja sivistyspalveluita tarjotaan hyvin laajasti eri ikä- ja kohderyhmille eri puolilla kaupunkia niin kaupungin itse kuin muiden hallinnoimissa tiloissa.

Palveluverkon ulkopuolinen toiminta

Kulttuuri- ja taidetoimintaa tuottavat kaupungin lisäksi lukuisat kulttuuri- ja taideyhteisöt, joilla on omat toimitilansa. Tällaisia yhteisöjä ovat mm. teatterit, taiteen aluekeskukset (tanssi, valokuva, elokuva), museot, omaehtoisen kulttuurin keskukset sekä taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää tarjoavat toimijat. Lisäksi kaupungissa on lukuisia tapahtumaorganisaatioita, kuten taidefestivaaleja, joilla ei ole omia yleisölle avoinna olevia toimitiloja. Valtaosaa näistä kaupunki tukee raha- ja/tai tila-avustuksella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tilojen käyttötavat

Kaupunki hyödyntää omistamiaan tiloja paitsi omassa toiminnassaan, myös mahdollistamalla niiden käytön erilaisille yhteisöille. Oman toiminnan lisäksi tiloja hyödynnetään seuraavilla tavoilla:

Toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset palveluverkon kohteissa

Kaupungin tilat voidaan vuokrata ulkopuoliselle toimijalle palveluryhmän kautta silloin, kun toimintaa harjoitetaan kokoaikaisesti ja se tukee kaupungin palvelutuotantoa ja strategisia tavoitteita. Tällöin palveluryhmä vastaa tilan käytön strategisesta arvioinnista ja ohjauksesta omalla toimialallaan. Substanssipalveluryhmä maksaa tiloista sisäistä vuokraa ja solmii ulkoisen toimijan kanssa erillisen, markkinaehtoisin vuokrasopimuksen. Lautakunta voi harkintansa mukaan myöntää avustuskriteerit täyttävälle toimijalle tila-avustuksen, jolloin vuokra alennetaan tai sitä ei peritä lainkaan.

Käyttöoikeussopimus

Hankintalain mukainen sopimusmalli, jossa kaupunki siirtää resurssejaan (tilan) sekä vastuun palvelun tuottamisesta ulkoiselle toimijalle. Tavoitteena on yhdistää palvelutuotanto ja kaupallinen toiminta, lisätä toiminnan itsenäisyyttä ja joustavuutta, kuitenkin kaupungin asettamien reunaehtojen ja tavoitteiden puitteissa.

Tilankäyttövuoro

Tilankäyttövuoroja myönnetään kouluihin, oppilaitoksiin, kirjastoihin, liikuntatiloihin ja muihin palveluverkon tiloihin tunti- tai päiväkohtaisesti. Varaukset voivat olla kertaluonteisia tai toistuvia. Lautakunnat vahvistavat omien toimialojensa hinnastot, joissa kansalaistoiminnan ja vapaa-ajan toimintojen hinnoittelu on yleensä edullista tai maksutonta.

Palveluverkkoon kuuluvien kohteiden lisäksi kaupungilla on omistuksessaan muita kiinteistöjä, joissa toimii vuokralaisena kulttuuri- ja vapaa-ajantoimijoita. Näitä tiloja hallinnoi tilaomaisuuden hallinta.

Kaupunkikulttuuriyksikkö

Kaupunkikulttuuriyksikkö edistää kulttuurin keinoin kuntalaisten hyvää elämää ja tukee kulttuurikentän toimintamahdollisuuksia muun muassa avustusten ja tilojen avulla. Yksikön tuottamia palveluja ovat erilaiset kohdennetut palvelut, kirjastojen tapahtumatoiminta, Taidekaari-kulttuurikasvatusohjelma sekä Tampereen Musiikkijuhlat. Yksikön ylläpitämiä kulttuuritiloja ovat Kulttuuritalo Laikku, Haiharan taidekeskus, Lastenkulttuurikeskus Rulla, Lielahden kartano, puistolavat sekä Nekalan ja Tullikamarin kulttuurikeskukset.

Tampere Filharmonia

Tampere Filharmonia on täysimittainen 96 muusikon sinfoniaorkesteri, joka toimii Tampere-talossa. Tampere Filharmonia luo kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttä Tampereelle ja tuo kansainvälisiä teoksia ja taitelijoita yleisölle kuultavaksi kotikaupungissa.

Tampereen museot

Tampereen historialliset museot ja Tampereen taidemuseo yhdistyivät hallinnollisesti vuoden 2026 alusta alkaen Tampereen museot -kokonaisuudeksi.

Historialliset museot säilyttää, tutkii ja esittelee alueemme kulttuuri- ja luonnonperintöä sekä tarjoaa siihen liittyviä asiantuntijapalveluita. Kohteita ovat Museo Milavida, Amurin museokortteli sekä museokeskus Vapriikki, jossa sijaitsevat vaihtuvien näyttelyiden lisäksi Suomen pelimuseo, luonnontieteellinen museo, kivimuseo sekä Pirkanmaan maakuntamuseo.

Tampereen taidemuseo tuottaa yleisöilleen maailmanluokan taidemuseokokemuksia. Maailman ainoa Muumi-museo on osa taidemuseon organisaatiota. Tampereen taidemuseon ja Muumimuseon toimintaan kuuluvat kokoelmatoiminta, näyttelyt, julkaisutoiminta, tapahtumat, museopedagoginen toiminta, kaupunkitaide sekä julkinen taide. Tampereen taidemuseo on kuvataiteen alueellinen vastuumuseo Pirkanmaalla.

Museoiden kokoelmakeskuksessa säilytetään Tampereen kaupungin omistamaa ja hallinnoimaa kulttuuriomaisuutta, jonka yhteenlaskettu esine- ja taideteosmäärä on noin 400 000. Museoiden kokoelmat muodostavat Tampereen ja Pirkanmaan kulttuuri- ja taidehistorian ja museotoiminnan perustan.

Sara Hildénin taidemuseo

Sara Hildénin taidemuseo hallinnoi kansainvälisesti merkittävää Sara Hildénin Säätiön kokoelmaa. Museo tarjoaa korkeatasoisia ja monipuolisia taide-elämyksiä. Sen vaihtuvat näyttelyt keskittyvät kansainväliseen modernismiin ja nykytaiteeseen. Museon toiminnan ytimessä on erilaisia kävijäryhmiä huomioiva yleisötyö, joka osaltaan edistää taiteen saavutettavuutta.

Tampereen seudun työväenopisto

Tampereen seudun työväenopisto on kaikille avoin vapaan sivistystyön oppilaitos, joka mahdollistaa mielekkään ja hyvän elämän toteutumisen, osallisuuden, oppimisen sekä harrastamisen kaikenikäisille. Työväenopisto järjestää monipuolista opetusta tiedon, terveyden edistämisen, taiteen, kädentaitojen ja kielten ainealueilla yli 70 opetuspaikassa Tampereella, Ylöjärvellä ja verkko-opintoina. Taiteen perusopetusta työväenopisto järjestää lapsille ja nuorille sana-, teatteri- ja kuvataiteessa sekä aikuisille kuva- ja käsityön taiteessa.

Tampereen kaupunginkirjasto

Kirjastopalvelut edistävät kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja elinikäiseen oppimiseen. Tampereen 16 kirjaston lisäksi kaksi kirjastoautoa palvelevat asuinalueita, päiväkoteja ja kouluja. Kirjaston kotipalvelu toimittaa aineistoja asumispalveluihin sekä kotiin tamperelaisille, jotka eivät iän, terveydentilan tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi pääse itse asioimaan kirjastossa.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjasto on lähipalvelu, jonka hyvän saavutettavuuden rajaksi on usein määritelty 2 km. Vuonna 2019 Tampereen asukkaista 74 % asui alle 2 km päässä kirjastosta. Vuoreksen kirjaston avauduttua ja kirjastoautopysäkit mukaan luettuna jopa 96,5 % tampere-laisista asuu alle kahden kilometrin etäisyydellä kirjastopalvelusta.

Tampereen kaupunginkirjasto

Kirjastotilojen sijaintia suunniteltaessa hyvät julkisten kulkuneuvojen yhteydet ja parkkipaikat tuovat asiakkaita isommaltakin vaikutusalueelta, mikä tulee huomioida kirjaston kokoa ja henkilöstömäärää suunniteltaessa.

Mitä enemmän asiakkaita käy, sitä enemmän tarvitaan tilaa kokoelmalle ja logistiikkatyölle. Samalla tulee pohdittavaksi muun henkilöstön tarve: onko alueella paljon kouluja, erikielisiä asiakkaita tai aktiivisia yhteisöjä, joiden palveluihin tarvitaan osaavaa henkilöstöä.

Tampereen kaupunginkirjasto

Palvelun ajallista saavutettavuutta lisää kirjastojen omatoimikäyttö – etenkin iltaisin, viikonloppuisin ja pyhäpäivinä. Omatoimiaukiolo on lisännyt kirjastojen lainaus- ja kävijämääriä jopa kymmeniä prosentteja, mikä on lisännyt logistista työtä. Omatoimiaukiolo ei täten vähennä henkilöresurssin tarvetta.

Kirjastojen fyysinen kokoelma on pienentynyt, mutta sen käyttö on tehostunut lainausmäärien ja aineiston varaamisen lisääntyessä. E-aineistojen käyttö täydentää muuta aineistovalikoimaa, eikä ole korvaamassa fyysistä aineistoa vielä lähitulevaisuudessa.

Kirjastojen tulee lain mukaan tarjota tiloja myös oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan, ja niiden käyttö ajanvietto- ja kohtaamispaikkoina on korostunut viime vuosina. Kirjasto onkin yksi ainoita julkisia kaikille avoimia, epäkaupallisia ja maksuttomia tiloja. Käyttäjien monenlaiset tarpeet asettavat tilasuunnittelulle haasteita, kun samoihin neliöihin tulee mahtua asiakkaiden toivomaa rauhallista ja hiljaista tilaa, mutta myös tilaa vapaampaan oleskeluun nuorille, lapsiperheille ja muille asiakasryhmille. Tilaa tarvitaan myös tapahtumille mm. laissa kirjastoilta edellytetyn yhteiskunnallisen keskustelun edistämiseen.

Tampereen kaupunginkirjasto

Verrattaessa eri yksiköiden suoritehintoja, eli kävijöiden ja ensilainojen kustannuksia suhteessa vuokriin, henkilöstömenoihin ja muihin kustannuksiin (ei sisällä aineistohankintoja), suuret kauppa- ja hyvinvointikeskuksissa sijaitsevat kirjastot ovat hieman kalliimpia. Niiden käyttäjille tarjoamat palvelut ovat kuitenkin paljon monipuolisemmat. Kyse on esimerkiksi digituesta, laitteista, harrastus- ja työtiloista, tapahtumista, lukusaleista ja lehtikokoelmasta.

Pienemmissä koulujen yhteydessä tai lähellä sijaitsevissa kirjastoissa suoritekustannus on matalampi, mutta myös palveluvalikoima ja tilat ovat pienemmät. Tämän vuoksi kirjaston palveluverkkoa on suunniteltava siten, että jokaisella kaupungin alueella on aluekirjasto, jossa on laajemmat palveluaukioloajat ja palveluvalikoima sekä pienempiä lähellä olevia suppeamman palvelun lähikirjastoja.

Asiakkaille on tyypillistä myös useamman eri kirjaston käyttö. Kiinteää palveluverkkoa täydentävät vielä kirjastoauto ja sähköiset aineistot.

Nuoriso

Nuorisopalvelut tarjoaa tekemistä vapaa-ajalle, harrastustoimintaa, tukea ja ohjausta, mahdollisuuksia erilaisten tapahtumien, projektien ja omien ideoiden toteuttamiseen sekä edistää lasten ja nuorten osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuori nähdään toiminnan keskiössä ja palveluiden kehittämisessä nuoria kuullaan monikanavaisesti.

Nuorisolain mukaan tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista samoin kuin nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa, edistää nuorten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuoriso

Palveluverkkosuunnitelmassa otetaan huomioon nuorten ikäkausittaiset tarpeet tilojen ja palveluiden sisältöjen suhteen. Samanaikaisesti ajankohtaiset ilmiöt, sekä tulevaisuuden ennustetut muutokset, asettavat toimintoihin tarpeen nopeaan muunneltavuuteen. Lisäksi on otettava huomioon laaja ikäjakauma palveluiden käyttäjissä.

Toiminnan tiloja suunniteltaessa otetaan huomioon tilojen riittävä koko ja sijainti. Palveluiden yhdenvertaista saatavuutta pidetään yllä liikuteltavilla toiminnoilla sekä digitaalisia alustoja hyödyntämällä. Toimintoja suunniteltaessa ennakoidaan vahvasti tarpeita mm. yhteisöllisiin toimintoihin ja omaehtoiseihin tiloihin. Muuttuvat tilat ja toiminnot eivät kuitenkaan poista kohtaamisen tarvetta ja ihmiskontaktia.

Nuoriso

Nuorisopalveluiden palvelukokonaisuus on jaettu kolmeen palvelukokonaisuuteen. Kunkin palvelukokonaisuuden toiminnoissa lähtökohtana on ennaltaehkäisevä, sekä hyvinvointia edistävä työ. Toiminnoissa näkyy yhteisöllisyys, nuorikeskeisyys ja yhdenvertaisuus.

- **Omaehtoisen nuorisotyön** tuki kannustaa nuoria omaehtoiseen toimintaan tarjoamalla kohtaamispaikkoja ja tiloja nuorille (Nuorten kulttuurikeskus Monitoimitalo 13, Antaverkan leirikeskus). Kokonaisuuden toimintamuotoihin kuuluu puistoruokailua, kulttuurinen nuorisotyö, vaikuttamisryhmät ja avustukset.
- **Alueellisen nuorisotyön** toimintaan kuuluu avoin nuorisotilatyö, digitaalinen nuorisotyö, kansainvälinen nuorisotyö ja loma-aikojen toiminta. Nuorisokeskuksia on yhteensä 13 mukaan luettuna nuorisotila Discordissa.
- **Kohdennettuun nuorisotyöhön** kuuluu yhdenvertainen nuorisotyö, työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö, tehostettu nuorisotyö, erityisnuorisotyö ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyö. Palvelukokonaisuuteen kuuluu myös toiminta kauppakeskuksen nuorisotilassa, sateenkaarevassa tilatoiminnassa sekä liikkuvassa nuorisotyössä (matkailuauto Liikkis).

Liikunta

Liikunnan palveluryhmän keskeinen tehtävä on luoda olosuhteita, edellytyksiä ja palveluita tamperelaisten aktiiviselle ja liikunnalliselle elämäntavalle. Palveluryhmä vastaa kunnalle lainsäädännössä osoitetuista liikuntapalveluista.

Liikuntapalvelut suunnitellaan kaikille kuntalaisille koko elinkaaren ajalle ja palveluja hyödynnetään laajasti kaikissa ikäryhmissä.

Liikkumista mahdollistavia ja edistäviä matalan kynnyksen olosuhteita sekä palveluita tulee olla saatavilla yhdenvertaisesti kuntalaisille. Lisäksi erilaiset liikuntalajit ja -muodot tarvitsevat niiden erityisiin tarpeisiin tehtyjä olosuhteita ja paikkoja. Kaupungin kansainvälistymisen myötä on enenevässä määrin tarvetta uusien lajien liikuntapaikoille.

Palveluryhmä tekee yhteistyötä kaupungin sisäisten toimijoiden lisäksi liikuntaseurojen, yhdistysten sekä yritysten kanssa sekä osaltaan mahdollistaa erilaisten tukimuotojen avulla liikuntaseurojen toimintaa.

Liikunta

Yksityiset toimijat, yritykset ja urheiluseurat täydentävät tamperelaista liikuntatoimintaa tarjoten sekä ohjattua liikuntaa että olosuhteita lajeihin tai henkilöryhmille, joita liikuntapalvelut ei tuota lainkaan tai määrä on kysyntään nähden riittämätöntä. Yritykset tuottavat lisäksi notkeasti uusia konsepteja, joihin liikuntapalvelut ei pysty nopeasti reagoimaan.

Yksityisten liikuntahallien vuokraamista kaupungin käyttöön tulee lisäksi tarkastella ottaen huomioon sekä koulujen liikunnanopetuksen että iltakäytön tarpeet esimerkiksi koulujen peruskorjausten yhteydessä tai sellaisilla alueilla, joilla ei ole kaupungin ylläpitämää liikuntahallia, eikä kaava mahdollista rakentamista.

Liikunta

Eri osa-alueet

Ulkoliikunta

- Ulkokentät, ulkoilureitit, liikuntapuistot, ulkokuntosalit, uimarannat ja -paikat

Sisäliikunta ja tapahtumat

- Liikuntahallit, Tampereen stadion, Tampereen Messu- ja Urheilukeskus, jäähallit, koulu- ja päiväkotitilojen ilta- ja viikonloppukäyttö
- Erilaisten tapahtumien mahdollistaminen (rakentaminen tai siihen osallistuminen) liikuntapalvelujen hallinnoimissa tiloissa alkaen pienemmistä liikuntatapahtumista kansainvälisiin kilpailuihin ja isoihin festareihin

Uimahallit, maauimamala, liikunnanohjauspalvelut ja liikunnan edistäminen

- Palveluiden kohderyhmänä liikuntaseurat ja järjestöt, oppilaitokset ja eri-ikäiset kuntalaiset
- Uimahallien kävijämäärä on kasvusuuntainen ja uimahallikäyntejä on vuosittain noin miljoona
- Uimahallien ja maauimalan olosuhdepalvelut
- Koululaisuintien ohjaus, eri-ikäisten uimaopetus, vesiliikunnan ohjaus
- Ohjattu liikunta eri ikäryhmille ja soveltavan liikunnan ryhmille
- Tapahtumat, liikunnallisen elämäntavan edistämisen hankkeet
- Seurayhteistyö, seuraparlamentti, oppilaitosyhteistyö, OKM, Aluehallintovirasto, Pirha, liikunnan aluejärjestö, kaupunkiseudun välinen yhteistyö

6. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Vuodet 2026-2030

Miten toimenpide-ehdotuksia luetaan?

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöön ottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Tässä sarakkeessa on kuvattu toimenpide-ehdotukset	Tässä sarakkeessa on kuvattu tarve ja perustelut sekä toimenpiteen mahdolliset vaikutukset.	Alkaen vuodesta	A. Toimenpiteen vaatima investointikustannus-arvio B. Toimenpiteen tuoma uusi vuokrakustannus-arvio	Arvio muuttuvasta kustannuksesta henkilöstö- ja toiminnan kustannuksiin. Henkilöstökustannukset kasvavat vaihteittain.	A. Muutoksessa on huomioitu mahdollisesti poistuvat tai uudet vuokrakustannukset B. Muutoksessa on huomioitu mahdollisesti poistuvat tai siirtyvät henkilöstö- ja toiminnan kustannukset

- Vuokra-arviot ovat alv 0% ja ne sisältävät pääoma-, kiinteistöhoito-, kunnossapito- ja tonttivuokran
- Vuokrat on laskettu kokonaisvuokrana koko rakennukselle (ml. Pirhan ja Voimian osuudet). Suunnittelun tarkentuessa käyttäjäkohtaisiin pinta-aloihin ja vuokrakustannuksiin voi vielä tulla muutoksia.
- ***-merkki vuokrakulun perässä:** vuokrakustannus poistuu toimenpide-ehdotuksen myötä palveluryhmältä, mutta vastaavasti tilaan jäävän toisen palveluryhmän vuokra kasvaa. Tästä syystä vuokraa ei ole vähennetty muutoksesta.
- **Vuokrakohteet, joiden vuokrakulu ei vielä tiedossa:** laskettu viitteellisesti kaavalla 25 €/m². Tuleva tarkempi vuokrataso ja pinta-ala tarkentuvat kunkin hankkeen sopimusneuvottelujen edetessä.
- **Liikunnan tulevat hankkeet on arvioitu kaupungin investointeina:** Mikäli suunnitelmien tarkentuessa operointi tapahtuu yksityisen toimesta, esitetty kustannus ei toteudu.
- **Perusparannusehdotuksissa, jossa toiminta jatkuu korjatussa kiinteistössä,** vuokra-arvion muutos on laskettu perusparannuksen jälkeisen kustannustason mukaan.

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnankustannus euroa / vuosi
Peltolammin koulupolku muutetaan 7- luokalta alkaen Juhannuskylän kouluun, nykyisen Hatanpään koulun sijaan.	Koulupolkomuutos ennaltaehkäisee alueellista eriytymistä ja tukee koulujen yhdenvertaisuutta. Juhannuskylän koulussa on tilaa ja esitetyllä koulupolkomuutoksella voidaan tasata eri koulujen välisiä oppilasmääriä. Peltolammin koulupolkomuutos mahdollistaa Viinikanlahden alueen alakouluikäisten oppilaiden ohjautumisen Hatanpään kouluun. Mikäli Peltolammin koulupolkua ei muuteta, tulee Viinikanlahden oppilaat 3-luokalta alkaen ohjata keskusta-alueen kouluun. Sekä Peltolammin että Viinikanlahden oppilaat eivät mahdu Hatanpään kouluun.	2028	-	-	
Terälahden koulutalo jatkaa esiopetuksen ja 1-6 -luokkien kouluna, oppilasmäärän kehittymistä seurataan jatkossa.	Oppilasmäärän kehittymisen seuraaminen on perusteltua jatkossa, jotta koulun pedagoginen ja toiminnallinen tarkoituksenmukaisuus voidaan taata ajantasaisen tiedon pohjalta. Tarkastelussa tulee huomioida myös Kämmenniemen ja Lamminrahkan koulujen tilanne sekä mahdollisen Nurmi-Sorilan uuden yhtenäiskoulun vaikutukset alueelliseen kokonaisuuteen. Tarkastelua ei tule tehdä vain yksittäistä koulua koskevana ratkaisuna, vaan se on kytkettävä laajempaan näkemykseen alueen palveluverkosta. Jos oppilasmäärä laskee alle neljäkymmenen (40) oppilaan, tulee tulevaisuudessa vaihtoehtona pitää Terälahden muuttamista pienten lasten yksiköksi. Terälahden koulutalon nykyistä rakennuskokonaisuutta ja sen laajuutta tarkistetaan tulevan tarveselvitystyön yhteydessä, jotta ne vastaavat paremmin tarvetta.		-	-	-
Kaksikielisen opetuksen saavutettavuuden parannus: Hajautus Hervantaan	Kaksikielisen opetuksen saavutettavuutta parannetaan hajauttamalla opetusta Fistan lisäksi myös Hervantaan.	2028	-	-	-

Perusopetus sekä varhaiskasvatus ja esiopetus

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Järvensivusta 1-sarjainen pienten lasten yksikkö; esiopetus + 1.-2.lk sekä päiväkotiki (vanhan päätöksen mukaisesti)	Vanhan koulun tontille toteutetaan uusi yksikkö osin vanhoja rakennuksia hyödyntäen sekä uutta rakentamalla. Koulutalo voi toimia myös luontopetuksen tukikohtana. Nykyisestä Järvensivun päiväkodista ja vanhasta tiilikoulusta luovutaan.	2029	A. 9 800 000 € B. 721 000 €	1 346 000 €	A. + 585 000 B. + 646 000
Luontokoulun toiminta jatkuu Teiskossa Terälähdän koulutalossa		-	-	-	-
Saukonpuistoon Puistokoulu, Erho-yksikkö ja päiväkotiki	Saukonpuiston tilat perusparannetaan ja laajennetaan, jolloin tyhjillään ja keskeisellä sijainnilla oleva, suojeltu rakennus saadaan käyttöön. Vuoreksessa olevasta siirtokelpoisesta rakennuksesta luovutaan Saukonpuiston yksikön käyttöönoton myötä.	2030	A. 15 200 000 € B. 1 118 000 €	646 000 €	A. + 642 000 B. + 646 000

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Luovutaan tiloiltaan haasteellisesta Koulukadun päiväkodista	Pienestä, tiloiltaan haasteellisesta Koulukadun päiväkodista voidaan luopua, kun Eteläpuiston päiväkodin väistötilakäyttö päättyy.	2027	-	-	A. - 111 000 € B. -
Otetaan Piiriniityn siirtokelpoinen päiväkotikiinteistö käyttöön ja luovutaan Tohlopin päiväkodista	Piiriniityn tilat ovat suunniteltu päiväkotikäyttöön. Luovutaan pienestä, tiloiltaan haasteellisesta Tohlopin päiväkodista.	2027	-	862 000 €	A. - 83 000 € B. + 323 000 €
Pispalan päiväkodin toiminta jatkuu varhaiskasvatuksen päiväkotitoimintana. Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen toiminta halutaan turvata ja toimintaan etsitään uusi vuokratila. Kaupungin tavoitteena on realisoida Hennerin toimitila osana palveluverkkosuunnitelmaa. Hennerin realisoinnin tavoitteena tulee olla ainutlaatuisen kiinteistön säilyminen osana Pispalan historiallista kulttuuriperintöä.	Pispalan päiväkodin toiminta jatkuu varhaiskasvatuksen päiväkotitoimintana, näin turvataan alueen varhaiskasvatuspalveluiden riittävyyttä ja saatavuutta turvaten lähipäiväkodin periaate.	2029	-	-	A. + 24 000 € B. -
Uusi päiväkotikiinteistö Atalaan (120 paikkaa). Luovutaan Metsästäjän päiväkodista.	Metsästäjän päiväkodista luovutaan viimeistään Atalan päiväkodin valmistuttua.	2030	A. 5 800 000 € B. 432 000 €	1 292 000 €	A. + 379 000 € B. + 862 000 €
Uusi tontinluovutusyksityiselle palvelusetelipäiväkoti Västinaimäkeen (120 paikkaa)	Tontinluovutus yksityiselle toimijalle palvelusetelipäiväkotia varten, kun alue on lähtenyt rakentumaan. Taataan kasvavalle lapsimäärälle on riittävä määrä varhaiskasvatuspaikkoja.	-	-	-	A. - B. + 1 620 000

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Perustetaan tilapäinen lukio Hakametsän lukion valmistumiseen saakka	Lukion aloituspaikkoja tulee lisätä, jotta lukiokoulutuksen saavutettavuus ei kärsi ja keskiarvorajat pysyvät maltillisina. Tilapäistilat mahdollistavat aloituspaikkojen lisäämisen, kunnes uusi lukio valmistuu. Tilapäistilaa käytetään myös tulevien perusparannusten väistötilana uuden lukion valmistumisen jälkeen.	2027	A. - B. 854 000	2 550 000 €	A. + 854 000 B. + 2 550 000 €
Uusi lukio Hakametsän alueelle Vanhan päätöksen mukaisesti. Vuokrakohde	Hakametsän alueelle tulee uusi lukio noin 500 opiskelijalle, jotta lukiokoulutuksen saavutettavuus säilyy.	2030	A. - B. 1 050 000 €	-	A. + 1 050 000 B. -

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset 2026-2030 – perusopetus, varhaiskasvatus ja lukiot

- Uusi
- Laajennus tai vastaava muutos
- Muutos pienten lasten yksiköksi
- Muutos toimintaan
- Poistuva
- Uusi palveluseteli-päiväkoti

Järvensivun nykyinen päiväkoti poistuu uuden pienten lasten yksikön myötä

Kartat päivitetään muuttuneiden toimenpiteiden mukaisiksi kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen 13.4.2026

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi asemakeskuskirjasto Vuokrakohde	Vastataan tunnistettuun tarpeeseen avaamalla asiointipiste uuteen Asemakeskukseen logistisesti keskeiselle paikalle. Asiointipisteeseen voisi mm. palauttaa kirjoja, noutaa varauksia sekä käyttää tulostinta ja tietokoneita.	2027 →	A. - B. 60 000 €	70 000 €	A. + 60 000 € B. + 70 000 €
Hervannan kirjaston 1. kerroksen tiloista luovutaan ja toiminta siirtyy 2. kerrokseen Vuokrakohde	Kirjaston kuntalaisille varattavat tilat siirtyvät 2. kerrokseen ja 1 krs. tilat vapautuvat muuhun käyttöön. Kaupunki on vuokralla tiloissa. Vuokrasopimus vuoteen 2040 saakka.	2028	A. - B. 600 000 €	-	A. - 133 000 € B. -
Uusi kirjastoauto	Uusi kirjastoauto korvaa käyttöikänsä päähän tulleen nykyisen kirjastoauto Kustaan. Vaihtoehtona on ottaa käyttöön päiväaikaan päiväkotij- ja koulukohteita kiertävä pakettiauto, jolloin palvelutaso olisi nykyistä huomattavasti suppeampi.	2028	A. 600 000 €, diesel 1 000 000 €, sähkö (kirjastoauto)	-	-

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvon mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöön ottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi mopotalli Vuokrakohde	Tunnistettuun tarpeeseen vastataan perustamalla uusi nuorisotoiminnan tila, Mopotalli. Mopotallitoimintaa varten vuokrataan erillinen hallitila tai talliosake, jossa nuoret voivat huoltaa mopojaan sekä viettää aikaa.	-	A. - B. 60 000 €	240 000 €	A. + 60 000 B. + 240 000
Uusi eläinavusteinen nuorisokeskus Vuokrakohde	Tunnistettuun tarpeeseen vastataan kokonaan uudella nuorisopalvelulla. Eläinavusteinen toiminta liittyy erityisesti ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön, jota toteutettaisiin mahdollisesti yhteistyössä alan oppilaitosten kanssa.	-	A. - B. 120 000	340 000 €	A. + 120 000 B. + 340 000
Uusi nuorisokeskus Kalevan Liisankallion tyhjillään olevaan väestönsuojelutilaan Vuokrakohde	Tunnistettuun tarpeeseen vastataan Kalevan nuorten aikuisten keskuksella. Alueella ei ole nuorisotyön palvelua. Tilat keskitetään avoimelle nuorten toiminnalle sekä yhteisölliselle tekemiselle. Jos uudesta tilasta saadaan riittävä kaikille toiminnoille, voidaan Hammareninkadun toimipisteestä (etsivä nuorisotyö ja liikkuva nuorisotyö) luopua (aikaisintaan 12/2035). Lisäksi osa työpajatoiminnasta siirtyisi mahdollisesti Kalevaan, joka vapauttaisi tilaa Monitoimitalolta ulosvuokraamista tai omien toimintojen laajentamista varten.	2027	A. - B. 192 000 €	480 000 €	A. + 192 000* B. + 480 000

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset
2026-2030 – kirjasto
ja nuoriso

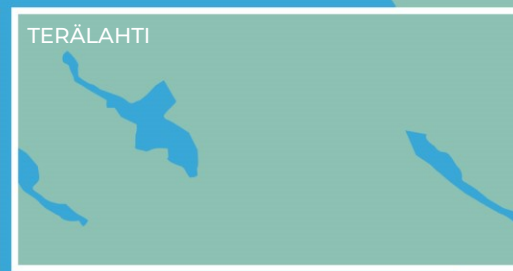
Uusi

Osittain poistuva

Sijainti ei tiedossa:

Mopotalli
Eläinavustuinen
nuorisokeskus

Asemakeskuskirjasto

Kalevan nuorisokeskus

Hervannan kirjasto

Kulttuuri: Hiedanrannan kulttuuritilat

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Hiedanrannan kulttuuritilat Vuokratohde	<p>Hankkeella vastataan kaupungin omien kulttuuri-toimijoiden ja kulttuurin avustusyhteisöjen todennettuihin tilatarpeisiin vuosikymmeniksi eteenpäin. Tilahankkeen tavoitteena on parantaa taiteilijoiden ja kulttuuri-toimijoiden toimintamahdollisuuksia ja tehostaa tilojen yhteiskäyttöä. Hankkeen suunnittelua on toteutettu yhteistyössä toimijoiden kanssa.</p> <p>Tilat mahdollistavat taiteen perusopetusta, vapaata sivistystyötä, esittävän taiteen ja kirjallisuuden ammattilaisten toimintaa, tapahtumia ja taide-elämyksiä. Esitys- ja tapahtumatilat sekä osa opetus-, harjoitus- ja toimistotiloista ovat yhteiskäyttöisiä. Monialainen kulttuurikeskittymä edistää palveluiden saavutettavuutta, toimijoiden tunnettuutta, kasvattaa yleisöpohjaa ja verkostoja sekä kehittää tuotantotapoja.</p> <p>Kaupunki vuokraa kulttuuritilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella ja edelleenvuokraa ne kulttuuri-toimijoille tila-avustuksen kanssa.</p> <p>Lisäksi kulttuurikeskittymään voitaisiin sijoittaa kuvataiteilijoiden nykyisiä työtiloja korvaava Taiteilijatalo erillisenä uudisrakennuksena. Taiteilijatalo edellyttää rahoitus- ja rakennuttamisvaihtoehtojen ratkaisua.</p> <p>Kulttuuritilat mahdollistavat luopumisen seuraavista kaupungin tiloista, yksityisistä vuokratiloista ja avustettavista tiloista:</p> <p>Poistuvat kaupungin tilat</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pirkanmaan musiikkiopiston tilat (Kurila & De Gamlas Hem), 2464 m² •Tampereen konservatorion tilat (Konservatorio) 3971 m² •Sanataideyhdistys Yöstäjän tilat (Metso) 25 m² •Pirkkalaiskirjailijoiden tilat 60 m² •Työväenopiston tiloja Sampolasta ja Ylöjärveltä <p>Poistuvat vuokratilat</p> <ul style="list-style-type: none"> •Konservatorion tanssitilat (Pyynikin trikoo), 882 m² •Konservatorion muut tilat (Klingendahl, Työväentalo), 630 m² •Lielahden kirjasto (Lielahdikeskus), 1358 m² •Lastenkirjainstituutti (Pantintalo), 518 m² •Ahaa Teatterin tilat, 637 m² (ei tila-avustusta) •Pirkanmaan Tanssin Keskuksen tilat, 217 m² (ei tila-avustusta) •Taito Pirkanmaan/Näpsän tilat, 650 m² (ei tila-avustusta) 	<p>1. Vaihe 2030</p> <p>2. - 5. vaiheet 2032-2036 aikana</p>	<p>A. - B. 5 450 000 €</p>	<p>300 000 €</p>	<p>A. + 3 395 000 B. + 300 000</p>

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvon mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi kokoelmakeskus uudisrakennuksena toiselle tontille	Nykyisen kokoelmakeskuksen huonokuntoisuus vaarantaa kokoelmien säilymisen. Tarveselvityksessä uudisrakennus on arvioitu kustannuksiltaan järkevimmäksi ratkaisuksi. Uusi rakennus tarjoaa kokoelmille riskittömimmän ratkaisun ilman tarvetta erillisille väistötiloille.	2030	A. 30 000 000 € B. 2 500 000 €	-	A. + 1 000 000 € B. -
Uudet Hervannan kulttuuritilat Vuokrakohde	Vastataan tunnistettuun tarpeeseen ja edistetään Hervannan kulttuuri- ja toimintatilojen toteuttamista. Hervanta on yksi kaupunginosakehittämisen kohdealue ja kulttuuritoiminnalla pyritään tukemaan yhteisöllisyyttä, ehkäisemään alueen eriytymistä ja mahdollistamaan kuntalaisten omaehtoinen toiminta. Kulttuuritilojen toteutustapa ratkaistaan myöhemmin.	-	A. - B. 130 000 €	150 000 €	A. + 130 000 € B. + 150 000 €
Kurpitsatalosta luovutaan	Kaupunki luopuu huonokuntoisesta Kurpitsatalosta. Korvaavia tiloja ei hankita, koska toiminta on sidoksissa viereiseen viljelypalstatoimintaan.	-	-	-	A. - 4 800 € B. -
Viikinsaaren kulttuurin hallinnoiman kokonaisuuden jatkoa selvitetään	Viikinsaaren kiinteistöissä ei nyky muodossaan ole kulttuurin palveluita. Viikinsaaren kulttuurin hallinnoiman kokonaisuuden jatkoa selvitetään.	-	-	-	-
Lielahden kartanosta luovutaan	Väliaikaisesti käytössä olevista tiloista luovutaan ja perusparannukselta vältytään.	2030	-	-	A. - 200 000 € B. -

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset

2026-2030 – kulttuuri

- Uusi
- Muutos toimintaan
- Osittain poistuva
toiminta siirtyy Hiedanrannan kulttuuritiloihin
- Poistuva
- Poistuvat kaupungin tilat
toiminta siirtyy Hiedanrannan kulttuuritiloihin

*Sijainti likimääräinen

Hiedanrannan kulttuuritilojen rinnalla säilyvät toimipaikat:

- Työväenopisto Sampola
- Pirkanmaan musiikkiopisto
Eteläpuiston päiväkotijä koulu
sekä Pyynikintie 2
- Sorin sirkus (tuettu toimija)

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi huoltorakennus Mustavuoren liikuntakeskukseen	Liikuntakeskuksen uusi kenttä on valmistunut 2025. Alueelle tarvitaan huoltorakennus ylläpitotoimia varten. Huoltorakennus toteutetaan pieninvestointirahoilla.	2027	A. 900 000 € B. 60 000 €	-	A. + 60 000 € B. -
Uusi Pirkkala-Tampere uimahalli Yhteishanke	Vastataan tunnistettuun tarpeeseen ja lisätään käyttökapasiteettia uudella uimahallilla. Tavoitteena on, että uimahalli valmistuu ennen kuin Tesoman uimahallin perusparannus alkaa.	2029	A. 12 500 000 € B. 918 000 €	310 000 €	A. + 918 000 € B. + 310 000 €
Lisätään kolme alueellista tekojäätä Koillis-Tampere (Atala), Länsi-Tampere (Rahola), Etelä (Härmälä tai Multisilta-Peltolampi)	Lisätään luisteluolosuhteiden määrää olemassa olevia nurmikenttiä hyödyntämällä ja mahdollistetaan omatoimisen liikkumisen sekä ohjattujen harrasteryhmien järjestäminen. Kenttien yhteyteen tulevat huoltorakennukset palvelevat ylläpitotoimia sekä käyttäjien tarpeita ympärivuotisesti. Toiminta voidaan myös käynnistää ilman huoltorakennuksia. Huoltorakennukset toteutetaan pieninvestointirahoilla.	2028	A. 1 200 000 (3 huoltorakennusta) B. 150 000 € (3 huoltorakennusta)	1 100 000 €	A. + 150 000 € B. + 1 100 000 €
Lisätään Vuoreksen liikuntapuiston mahdollisuuksia	Lisätään asuinalueen liikkumismahdollisuuksia ja -olosuhteita: yleissuunnitelmassa juoksusuora, pelikaukalo, skeittialue, ulkokuntosali, jumppa-alue, juoksuportaat, pumptrack-radan laajennus.	2028	-	-	-

Liikunta

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Järjestetään Hiedanrannan skeittihalleille korvaavat tilat	Uudet tilat tarvitaan arviolta 08/29, kun nykyinen muovitehdas puretaan tulevan Hiedanrannan liikuntahallin tontilla ja toinen halli on menossa muuhun käyttöön. Kehitetään toimintamalli yksityisen toimijan kanssa.	2029	-	-	-
Laajennetaan Kaukajärven soutu- ja melontastadionia peruskorjauksen yhteydessä		2030	A. 4 000 000 € B. 250 000 €	-	A. + 197 000 B. -

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Pyynikin korvaava palloiluhalli Särkänniemeen	Kilpailutoiminnan siirtyessä Pyynikin hallilta Hakametsä Sport Campukseen, Särkänniemen palloiluhalli korvaa Pyynikin hallin ja palvelee opetuskäyttöä (perusopetus, Tredu, lukio) sekä mahdollistaa seurojen iltakäytön. Pyynikin hallin tulee olla käytettävissä siihen saakka kunnes Hakametsä Sport Campus on valmis.	2030	A. 18 725 000 € B. 1 305 000 €	-	A. + 805 000 € B. -
Kaanaan ilmailu- ja moottoriurheilukeskuksesta luovutaan liikuntapaikkana	Kehitetään alueen toimintamallia yksityisen toimijan kanssa.		-	-	A. - B. - 75 000 € (palveluhankinnan kulut)

Liikunta: Hakametsä Sport Campus

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetken arvot.

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Hakametsä Sport Campus/ Hybridikortteli Vuokrakohde	<p>Hakametsä Sport Campus on uusi, uniikki ja kaikille avoin urheilun, liikunnan ja asumisen kokonaisuus keskeisellä sijainnilla. Tilat koostuvat jääurheilun Hakajäät-kokonaisuudesta ja Hybridikorttelista, johon sijoittuvat lukio ja sisäliikuntatilat.</p> <p>Kaupungin vuokravastuulle tulevat liikuntatilat ovat osa laajempaa yksityistä liikunta-, toimitila- ja koulutustilakokonaisuutta, joka toteutetaan hybridihankkeena. Hankkeella vastataan liikuntatilojen tarpeeseen sekä harrastus- että kilpaurheilukäyttöön. Keskitetty ratkaisu mahdollistaa tehokkaasti yhteiskäytettävät harjoittelutilat.</p> <p>Liikuntapalveluille tulevia tiloja ovat Hybridikorttelissa neljä harjoituskenttää, sisäpallolun pääkenttä (arkena kaksi harjoituskenttää) sekä oheisharjoittelutilat ja pukuhuoneet. Hakajäät kokonaisuudesta monitoimiareena ja harjoitushallien kolme jääkenttää, oheisharjoittelualueet ja pukuhuoneet. Kaupunki vuokraa tilat kiinteistönomistajalta markkinahinnoin ja jälleenvuokraa ne seuroille nykyisen mallin mukaisesti. Näissä tiloissa on myös yksityisiä käyttäjiä, jotka vuokraavat tilat markkinahinnoin alueoperaattorilta.</p> <p>Sisälajit</p> <ul style="list-style-type: none"> -Harjoituskenttien määrä kasvaa neljällä ja ne ovat mitoitukseltaan juniori- ja harrasteliikunnan lajivaatimusten mukaiset. Kaksi kenttää soveltuu mm. lentopallolle, koripallolle, futsalille sekä cheerleadingille ja toiset kaksi kenttää mm. lentopallolle ja salibandyille. Harjoituskentillä voidaan pelata eritasoisia kansallisia ottelu- ja kilpailutapahtumia sekä niitä voidaan hyödyntää erilaisissa kansainvälisissä tapahtumissa ja leirityksissä. -Hybridikorttelin pääareena muuntuu harjoituskäytössä kahdeksi täysimittaiseksi harjoituskentäksi. Pääareena käytössä 2500 henkilön katsomo mahdollistaa kansallisen pääsarjatason otteluiden ja europelien pelaamisen. -Uudet tilat mahdollistavat kilpailutoiminnan siirtymisen Pyynikin palloiluhallista. -Lisäksi monipuoliset oheisharjoittelutilat. <p>Jääurheilu</p> <ul style="list-style-type: none"> -Haka 1 -jäähalli perusparannetaan moderniksi monitoimihalliiksi, joka on nopeasti muunnettavissa jääareenasta tapahtumakäyttöön. Kaukalo täyttää kansainväliset jääkiekon ja taitoluistelun lajimääräykset. Katsomokapasiteetti urheilutapahtumissa on n. 3000 ja kulttuuritapahtumissa 5000. -Uusi kolmen jääkentän harjoitusjäähalli muodostaa kokonaisuuden Haka 1 jäähallin kanssa ja korvaa nykyiset Haka 2 ja Haka 3 jäähallit. Jääkapasiteetti kasvaa yhdellä. Yksi jääkentistä tehdään esteettömäksi sekä mitoitetaan NHL standardin mukaiseksi. Yksi jääkentistä pyritään varustamaan ensisijaisesti taitoluistelun olosuhteeksi. -Lisäksi yhteiskäyttöisiä oheisharjoittelualueita, joita voivat hyödyntää sekä urheilijat että kuntalaiset. <p>Ulkoalueet suunnitellaan alueen kokonaisuus huomioiden liikuntaa edistäväksi, jotka mahdollistavat monipuolisen ja matalan kynnyksen liikkumisen eri ikäisille kuntalaisille.</p>	Hybridikortteli: 2029 Hakajäät: 2031	A. - B. Hybridikortteli: 3 029 000 B. Hakajäät: 4 716 000 Yhteensä 7 745 000		A. + 4 983 000€ B. - 1 699 000 €

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset 2026-2030 – liikunta

- Uusi
- Laajennus tai vastaava muutos
- Poistuva

Sijainti ei tiedossa:
Skeittihalli

**Toteutetaan tekojää
joko Härmälään tai
Multisillan /
Peltolammille

6.2 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Vuodet 2031-2035

Perusopetus sekä varhaiskasvatus ja esiopetus

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi Viinikanlahden päiväkotiki (200 paikkaa) ja koulu (225 oppilaspaikkaa)	Viinikanlahteen, Pyhäjärven rantaan, rakentuu uusi 3 000 asukkaan asuinalue. Uusi yksikkö vastaa palvelutarpeen kasvuun. Huom! Peltolammin koulupolkua koskevalla ratkaisulla on vaikutusta myös siihen, mihin kouluun Viinikanlahdesta jatketaan kolmannelle luokalle, joko keskustaa-alueen kouluun tai Hatanpäälle.	2031	A. + 13 050 000 B. 989 000 €	4 695 000 €	A. + 989 000 € B. + 4 695 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöön ottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Hallilasta 1-sarjainen pienten lasten yksikkö; esiopetus + 1.-2.lk sekä päiväkotiki (vanhan päätöksen mukaisesti)	Hallilassa toimii jatkossa esioppilaiden ja 1.-2.-luokkalaisten koulu sekä päiväkotiki. Hallilan koulutalon nykyistä rakennuskokonaisuutta ja sen laajuutta tarkistetaan tulevan tarveselvitystyön yhteydessä, jotta ne vastaavat paremmin tarvetta.	2033	-	-	-
Laajennetaan Kaarilan koulua perusparannuksen yhteydessä	Laajennuksella varaudutaan lähialueiden tuleviin täydennysrakentamisiin.	2033	A. 25 620 000 € (perusparannus + laajennus) B. 1 955 000 €	1 655 000 €	A. + 998 000 € B. + 1 655 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus / euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa / vuosi
Uusi Tehdaskartanonkadun päiväkoti (160 paikkaa)	Hiedanrannan rakentuu ja lähialueiden täydennysrakentamisen myötä alueelle tarvitaan useampi päiväkoti kasvavan lapsimäärän tarpeisiin. Tehdaskartanonkadun päiväkoti on yksi niistä.	2032	A. 8 500 000 € B. 620 000 €	1 723 000 €	A. + 620 000 B. + 1 723 000
Uusi Ahvenisjärven päiväkoti (160 paikkaa)	Hervannan alueen täydennysrakentamisen myötä alueelle tarvitaan uusi päiväkoti, jotta voidaan vastata palvelutarpeen kasvuun.	2035	A. 7 000 000 € B. 516 000 €	1 723 000 €	A. + 516 000 € B. + 1 723 000 €
Uusi Kaupin (sairaalan) päiväkoti (140 paikkaa)	Keskustan lähialueiden varhaiskasvatuksen paikkoja tulee lisätä. Vanhan Kaupin sairaalan kehityksen yhteydessä kiinteistöön on mahdollista toteuttaa myös päiväkoti. Uuden päiväkodin käyttöönoton myötä luovutaan Lapinniemen päiväkodista.	2033	A. 9 000 000 € B. 648 000 €	1 508 000 €	A. + 479 000 € B. + 862 000 €
Uusi Linnainmaan alueen päiväkoti (n. 120 paikkaa)	Tulevan täydennysrakentamisen myötä alueelle tarvitaan uusi päiväkoti, jotta voidaan vastata palvelutarpeen kasvuun. Päiväkoti toteutetaan joko yksityisenä tai kaupungin omana hankkeena.	2033 →	A. 5 800 000 € B. 432 000 €	1 292 000 €	A. + 432 000 € B. + 1 292 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöön ottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Lielahrikeskuksen kirjasto siirtyy Hiedanrannan tehtaaseen Vuokrakohde	Kirjasto siirtyy Hiedanrannan kulttuuritiloihin ja kirjaston nykyinen vuokratila (1358 m ²) Lielahrikeskuksessa poistuu käytöstä. Nykyinen vuokrasopimus 2034 saakka.	2034	Huomioidaan Hiedanrannan kulttuuritilojen vuokra-arviossa	-	A. Huomioidaan Hiedanrannan kulttuuritilojen vuokra-arviossa B. -
Uusi kirjasto Vuoreksen keskusta	Parannetaan kirjaston saavutettavuutta sijainnissa, joka mahdollistaa asiainn muiden palveluiden yhteydessä, kaikille asiakkaille ja kaikkina aukioloaikoina. 10/2025 avatut kirjaston tilat Vuores-talolla vapautuvat koulun käyttöön (230 m ²). Kirjastoautopysäkkejä poistetaan kartoitettavan tarpeen mukaan.	2030 →	A. - B. 90 000 €	80 000 €	A. +90 000 €* B. +80 000 €

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset
2031-2035 – perusopetus,
varhaiskasvatus,
esiopetus ja kirjasto

- Uusi
- Poistuva
- Laajennus tai vastaava muutos
- Muutos pienten lasten yksiköksi

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Laajennetaan Sara Hildénin taidemuseota perusparannuksen yhteydessä	Varmistetaan toimivat ja riittävät tilat museon tarpeisiin, joissa pysyvän kokoelman sekä vaihtuvien näyttelyiden esittäminen yhtäaikaaisesti on mahdollista. Korjaustoimenpiteiden ajoittaminen sovitetaan yhteen Kokoelmakeskuksen uudisrakennushankkeen kanssa sekä Särkänniemen alueen kehittämishankkeiden kanssa.	2032	A. 32 000 000 € B. 2 500 000 €	605 000 €	A. + 1 950 000 € B. + 605 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi oppilaitosnuorisotyön yksikkö	Perustetaan uusi yksikkö, jossa nuorisotyöntekijät tekevät yhteisöllistä oppilaitosnuorisotyötä oppilaitosympäristössä ja tiiviissä yhteistyössä toimipisteiden/ 2. asteen kanssa.	-	-	900 000 €	A. - B. + 900 000 €
Uusi nuorisokeskus Vuoreksen keskustaan	Nykyinen tila Vuoreksen koululla ei palvele nuorisotyön tarpeita. Vuoreksen keskustaan on tehty kaavavaraus nuorisokeskukselle. Nykyiset tilat (191m ²). vapautuvat muuhun käyttöön.	2030 →	A. - B. 120 000 €	60 000 €	A. + 120 000 €* B. + 60 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi Koillis-Tampereen uimahalli (Linnainmaan uimahalli)	Vastataan todettuun tarpeeseen ja lisätään uimahallien käyttökapasiteettia. Tavoitteena on, että halli valmistuu ennen uintikeskuksen laajennusosan ja Pyynikin uimahallin perusparannuksia.	2032	A. 24 000 000 € B. 1 835 000 €	620 000 €	A. + 1 835 00 € B. +620 000 €
Uusi liikuntahalli voimistelun ja tanssin tarpeisiin Kaupinlaaksoon Vuokrakohde	Nykyisestä Ikurin liikuntahallista voidaan luopua vuokrasopimuksen päätyttyä 2032, jos korvaava halli valmistuu siihen mennessä. (Vuokrakohde, kilpailutus)	2032	A. 30 000 000 € B. 2 300 000 €	220 000 €	A. + 1 205 000 € B. + 220 000 €
Uusi huoltorakennus Kaupin urheilupuistoon	Uudella huoltorakennuksella korvataan vanha huoltorakennus A. Nykyistä huoltorakennusta ylläpidetään uuden valmistumiseen asti.	2033	A. 2 500 000 € B. 200 000 €	-	A. + 200 000 € B. -
Uusi huoltorakennus Ikurin Virelään	Huoltorakennukseen tulee kaksi pukuhuonetta ja tuomaritila. Rakennus tarvitaan latuverkoston ja kentän ylläpitoa varten. Nykyiset tilat puretaan (kahvio, sali, kokoustilat).	-	A. 800 000 € B. 55 000 €	-	A. - 41 000 B. -
Uusi jalkapallon sisäharjoitteluhalli Lakalaivaan	Jalkapallon sisäharjoitteluolosuhdetta on tullut jakamaan mm. pesäpallo, kriketti, baseball ja amerikkalainen jalkapallo. Uudella hallilla turvataan ehjä harjoittelukausi, sillä talviharjoittelukautta haastaa myös messujen tarpeet nykyisissä harjoitteluolosuhteissa Messu- ja urheilukeskuksessa. Uusi halli mahdollistaa jalkapallon ohella muidenkin nurmilajien käytön ja talviharjoittelulajien toiminnan. Servitetään yksityistä toteutusmahdollisuutta.	2035	A. 15 000 000 € B. 1 400 000 €	300 000 €	A. + 1 400 000 € B. + 300 000 €

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset
2031-2035 – kulttuuri,
nuoriso ja liikunta

- Uusi
- Poistuva
- Laajennus tai vastaava muutos
- Muutos
- Osittain poistuva

6.3 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Vuodet 2036-2040

Perusopetus, varhaiskasvatus ja esiopetus sekä kirjasto

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus / euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa / vuosi
Uusi Nurmi-Sorilan yhtenäiskoulu ja päiväkoti (n. 800 oppilaspaikkaa + 200 lasta) sekä mahdolliset kirjastopalvelut	Vastataan uuden asuinalueen kasvavaan palvelutarpeeseen. Sorilan nykyisistä päiväkodista ja koulusta luovutaan uuden valmistuttua.	2036 →	A. 44 500 000 € B. 3 280 000 €	9 452 000 €	A. + 2 662 000 € B. + 6 184 000 €

Perusopetus, varhaiskasvatus ja esiopetus, kirjasto ja nuoriso

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Miksi tehdään	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi Kaupinlaakson yhtenäiskoulu ja päiväkoti (n. 1000 oppilaspaikkaa + 200 lasta) sekä kirjasto ja nuorisokeskus	Vastataan uuden asuinalueen kasvavaan palvelutarpeeseen. Kissankulman päiväkodista luovutaan viimeistään uuden yksikön käyttöönoton myötä	2036	A. 45 300 000 € B. 3 443 000 €	11 477 000	A. + 3 388 000 € B. + 10 529 000 €
Muutetaan Pyynikintie 2:n perusopetuksen tilat osaksi Wivi Lönn koulun kokonaisuutta väistötilojen käytön päätyttyä	Kun perusopetuksen tiloja ei tarvita enää väistötiloina, otetaan tilat osaksi Wivi Lönn koulun kokonaisuutta.	-	-	2 482 000 €	A. - B. + 2 482 000

Perusopetus sekä varhaiskasvatus ja esiopetus

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi Näsisaaren päiväkoti (160 paikkaa) ja koulu (150 oppilaspaikkaa)	Vastataan Hiedanrannan ja lähialueiden kasvavaan palvelutarpeeseen. Kouluun suunniteltu 150 oppilaspaikkaa (ml. esiopetus) ja päiväkotiin 160 lasta	2038	A. 12 500 000 € B. 908 000 €	3 503 000 €	A. + 908 000 B. + 3 503 000

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi päiväkoti Hiedanrantaan / Lielahteen (160 paikkaa)	Vastataan Hiedanrannan ja lähialueiden kasvavaan palvelutarpeeseen. Päiväkoti toteutetaan joko yksityisenä tai kaupungin omana hankkeena.	2038	A. 8 500 000 € B. 620 000 €	1 723 000	A. + 620 000 € B. + 1 723 000 €
Uusi tonttivaraus Hyhkynlaakson yksityiseen palvelusetelipäiväkotiin tontinluovutuksen kautta (160 paikkaa)	Vastataan asuinalueen kasvavaan palvelutarpeeseen. Luovutetaan tontti, kun alue on lähtenyt rakentumaan, jotta kasvavalle lapsimäärälle on riittävä määrä varhaiskasvatuspaikkoja.	-	-	1 723 000 €	-

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
<p>Taiteilijatyötilat uudisrakennukseen.</p> <p>Takahuhdin taiteilijatalon ja Taidekeskus Mäntinrannan perusparannuksilta vältytään.</p>	<p>Nykyiset rakennukset vaativat perusparannusta. Uudisrakennuksena toteutettava Taiteilijatalo Hiedanrannan kulttuurikeskityksessä lisääisi työtilojen määrää merkittävästi ja mahdollistaisi Takahuhdin taiteilijatalosta ja Taidekeskus Mäntinrannasta luopumisen. Korvaavat saavutettavat ja esteettömät galleria- ja taidelainaamotoimintaan soveltuvat tilat etsitään keskustan galleria- ja museoverkoston alueelta tiiviissä yhteistyössä Tampereen Taiteilijaseuran kanssa.</p> <p>Taiteilijataloa ja Mäntinranta koskeva muutos edellyttää rahoitus- ja rakennuttamisvaihtoehtojen onnistunutta ja osapuolia tyydyttävää ratkaisua.</p> <p>Lisäksi huomioidaan, että Mäntinrannan suojellun kiinteistön käyttötarkoitus voi muuttua, mutta sen tulee tukea Mäntinrannan kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävän alueen henkeä ja alueen muun toiminnan elinvoimaa (ml. Tallipiha ja Finlaysonin alue)</p> <p>Hatanpään pesulan taiteilijoille on mahdollistettu tilat Nekalan kulttuuri-keskuksesta Nekalabista, ja Hatanpään pesulasta luovutaan v. 2026 aikana.</p>	2036	<p>A. 10 000 000 €</p> <p>B. 750 000 €</p>	-	<p>A. + 348 000€</p> <p>B. -</p>

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset
2036-2040 – perusopetus,
varhaiskasvatus,
esiopetus, kirjasto,
nuoriso ja kulttuuri

- Uusi
- Laajennus tai vastaava muutos
- Poistuva
- Uusi palveluseteli-päiväkoti
- ★ Sijainti likimääräinen

Nuoriso ja liikunta

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokrakustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Uusi Viinikanlahden liikuntahalli ja nuorisotilat Liikunnallinen nuorisotila	Vastataan uuden asuinalueen kasvavaan palvelutarpeeseen. Liikuntahalli ja liikunnallinen nuorisotila samaan rakennukseen.	2036	A. 5 500 000 € B. 426 000 €	600 000 €	A. + 426 000 € B. + 600 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratilakustannus / euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa / vuosi
Uusi Läntisen alueen uimahalli (Hiedanrannan uimahalli)	Vastataan asuinalueen kasvavaan palvelutarpeeseen. Uimahalli palvelee läntisen alueen kasvavan asukasmäärän tarpeita ja parantaa käyttökapasiteetiltaan täysien uimahallien tilannetta.	2039	A. 24 000 000 € B. 1 835 000 €	620 000 €	A. + 1 835 000 € B. + 620 000 €
Uusi läntisen alueen jäähalli / Tesoman jäähallin laajentamismahdollisuus / Seutukuntayhteistyö	Uuden hallin toteutuessa jääkenttien määrä lisääntyy kahdella. Ajoittumista tarkastellaan uuden asuinalueen rakentumisen edetessä. Selvitetään Tesoman jäähallin laajentamismahdollisuutta ja seutukuntayhteistyön mahdollisuuksia.	2040	A. 10 000 000 € B. 780 000 €	220 000 €	A. + 780 000 € B. + 220 000 €

Käyttöönottovuosi ja investointikokonaisuudet ovat tämän hetkisen arvion mukaiset

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet		
Ehdotetut toimenpiteet	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Käyttöönottovuosi	UUSI A. Investointi B. Vuokratkustannus euroa / vuosi	MUUTTUVA Henkilöstö- ja toiminnan kustannus / euroa vuosi	MUUTOS A. Vuokra- B. Henkilöstö- ja toiminnan kustannus euroa / vuosi
Tesoman nuorisokeskus siirtyy hyvinvointikeskuksesta toisiin tiloihin	Nykyiset nuorisotilat eivät vastaa parhaalla mahdollisella tavalla nuorisotyön toteuttamiseen. Nuorisokeskuksen siirtyessä toimivampiin tiloihin, vapautuvien tilojen (468m2) jatkokäyttö on ratkaistava. Vuokrasopimus on voimassa 2037 saakka.	2037	A. - B. 120 000 €	60 000 €	A. - 31 000 € B. + 60 000 €

Palveluverkkosuunnittelu

Palveluverkko muutokset 2036-2040 – nuoriso ja liikunta

- Uusi
- Laajennus tai vastaava muutos
- Poistuva

Sijainti ei tiedossa:

Läntisen alueen
jäähalli

*Sijainti likimääräinen

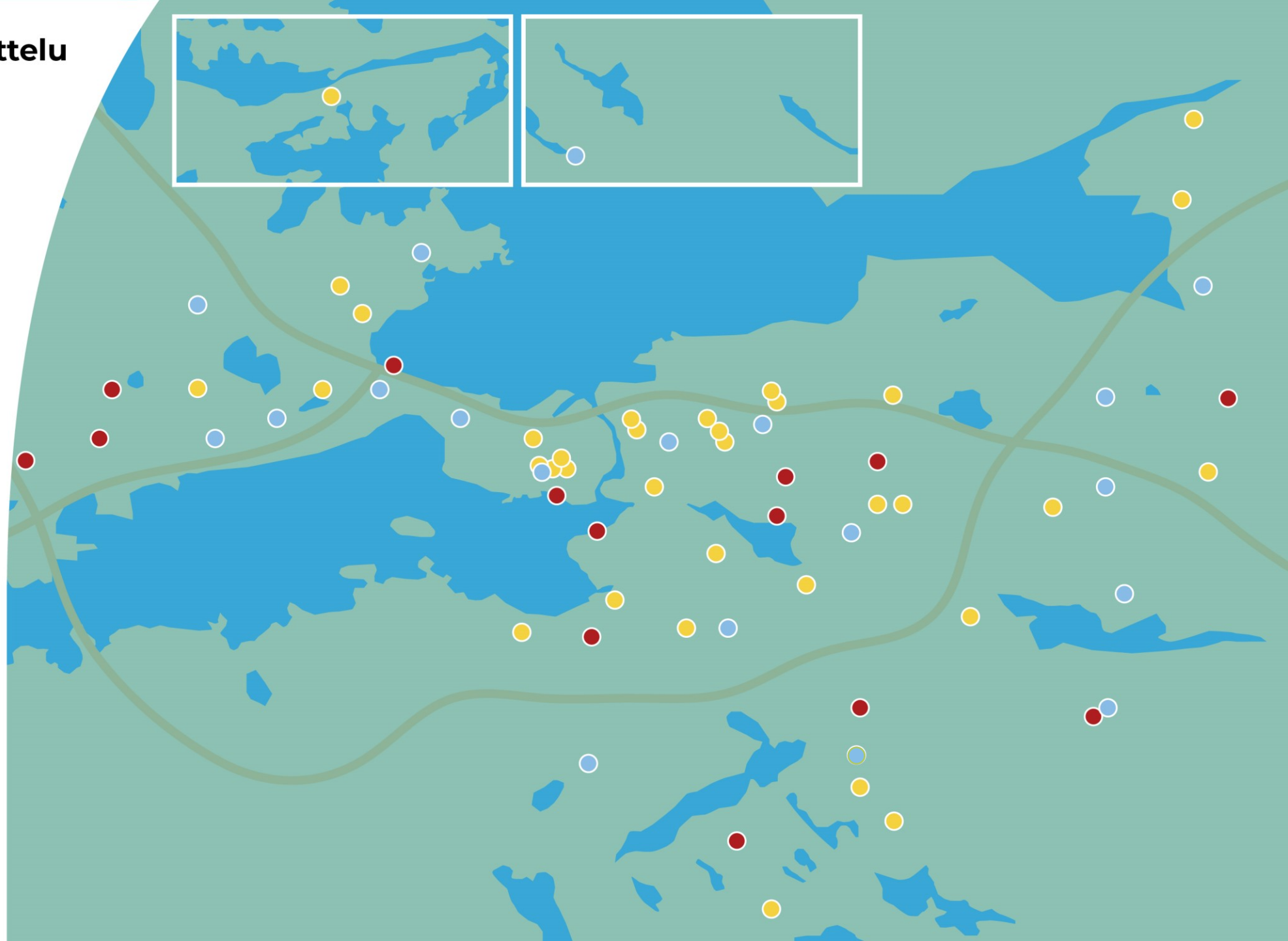
7. PALVELUVERKKKO 2040

Palveluverkkosuunnittelu

Koulupalveluverkko
2040

- Pienten lasten yksikkö
- Alakoulu
- Yhtenäiskoulu

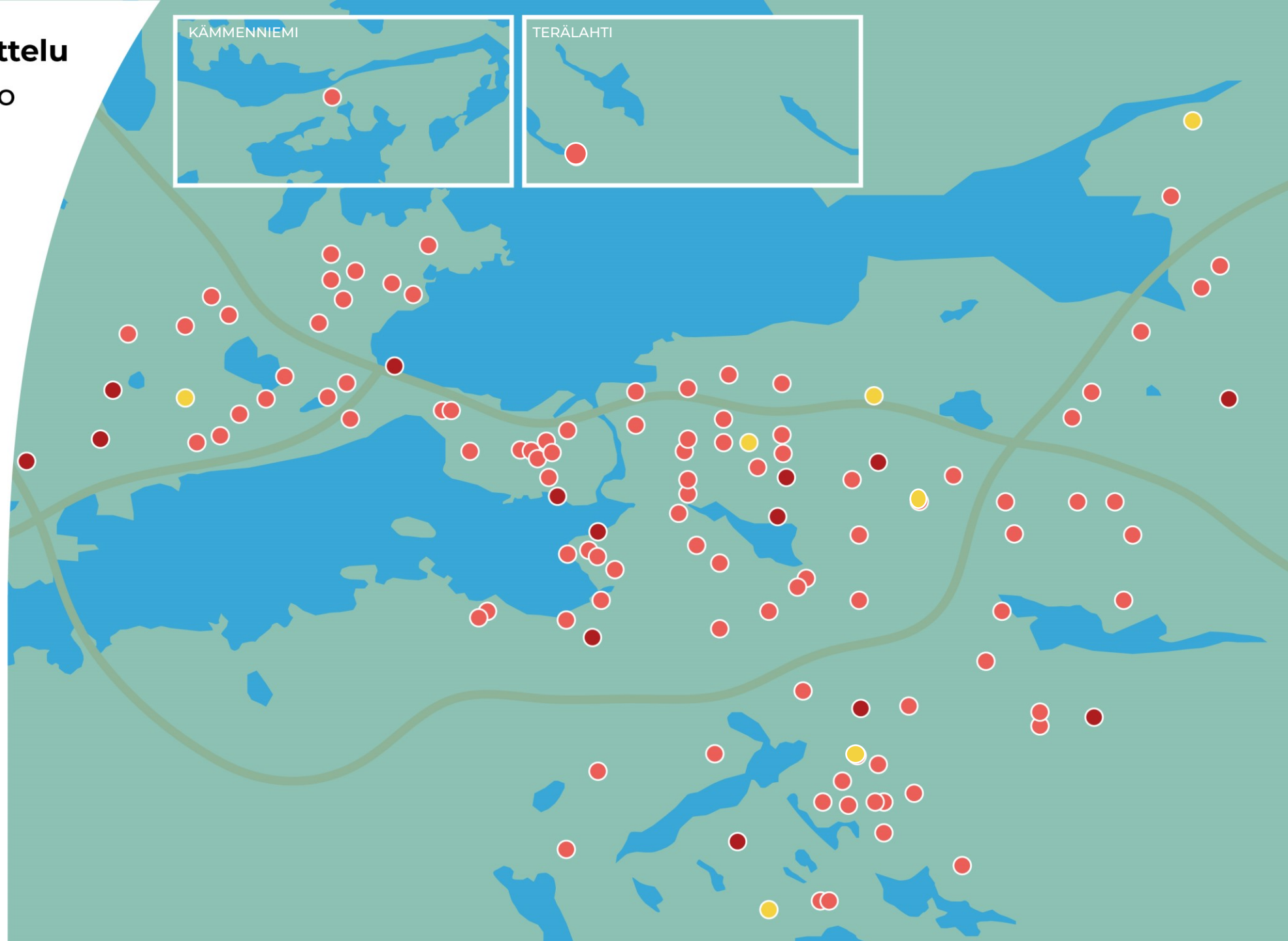

Palveluverkkosuunnittelu

Päiväkotipalveluverkko 2040

- Päiväkoti
- Pienten lasten yksikkö
- Päiväkoti koulun yhteydessä

Sijainti likimääräinen:
Hiedanrannan /
Lielahden päiväkoti

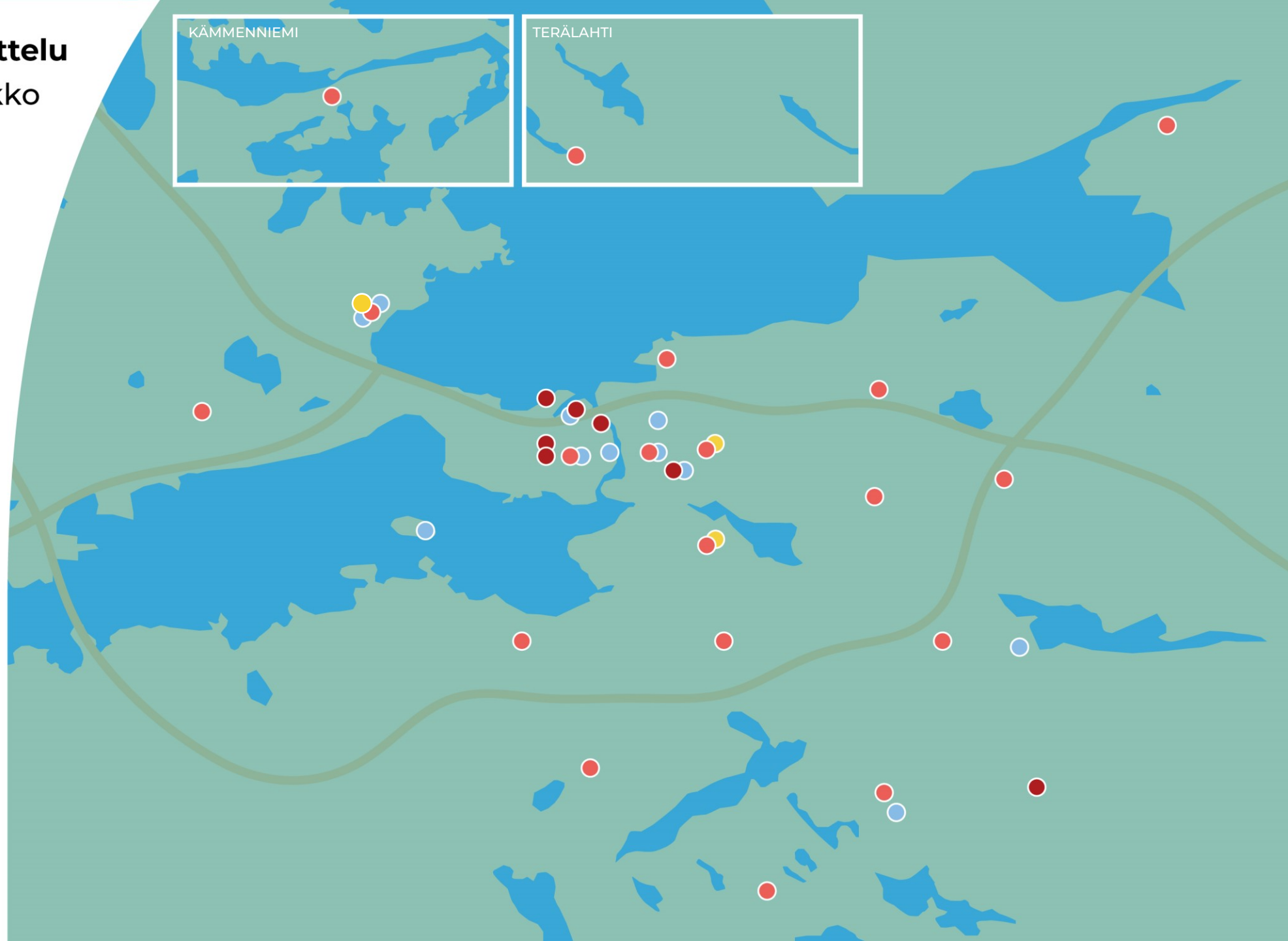

Palveluverkkosuunnittelu

Kulttuurin palveluverkko
2040

- Kirjasto
- Museo
- Kulttuuritila
- Työväenopisto

Sijainti likimääräinen:
Hervannan
kulttuuritila

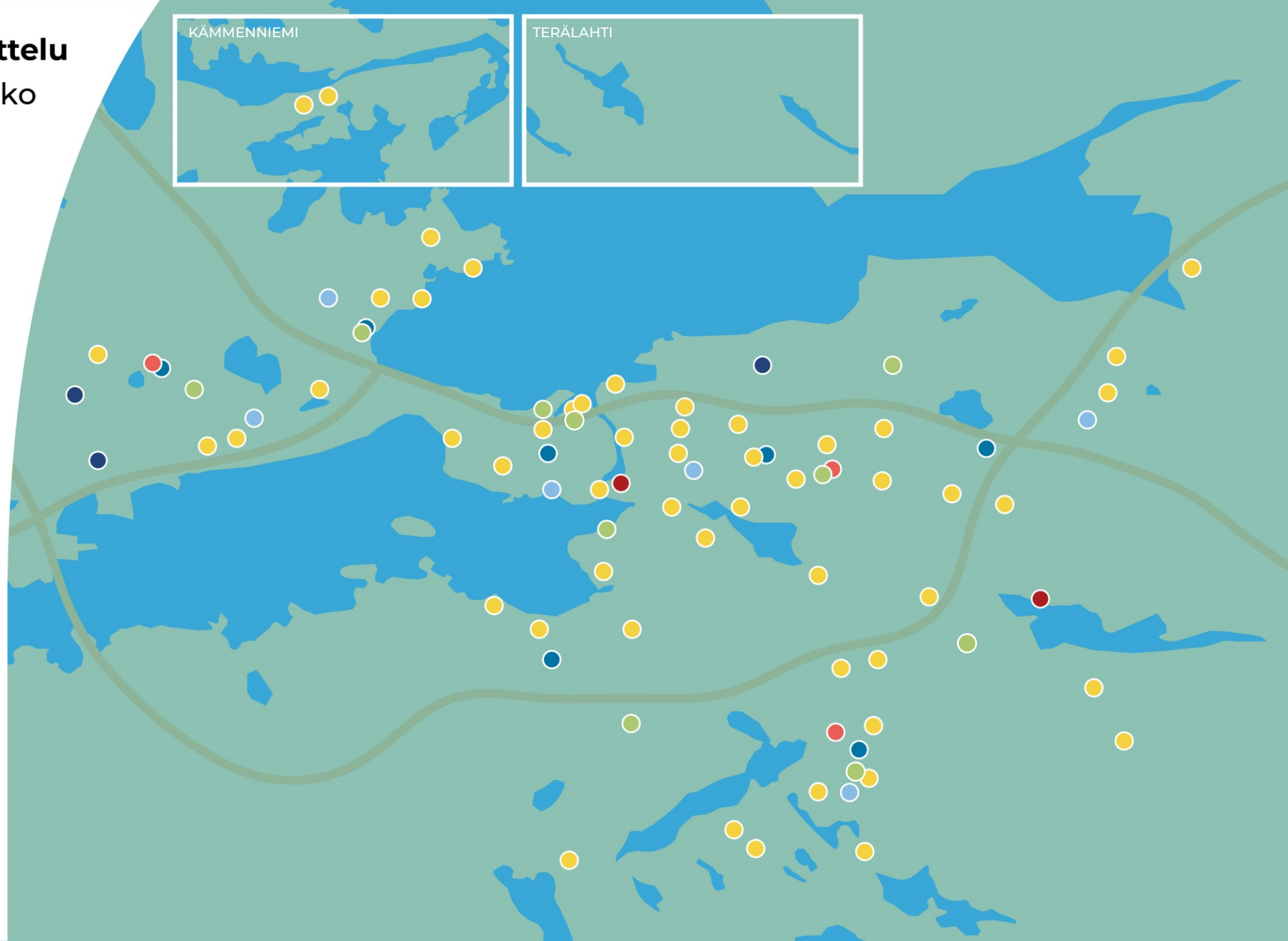
Palveluverkkosuunnittelu

Liikunnan palveluverkko 2040

- Liikuntahalli
- Uimahalli
- Jäähalli
- Tekojää
- Stadion tai vastaava
- Liikunnan uusi huoltorakennus
- Ulkokuntoilupaikka

Sijainti ei tiedossa:

Eteläisen alueen tekojää
Läntisen alueen jäähalli
Skeittihalli

Palveluverkkosuunnittelu

Nuorten tilat
2040

Nuorten tilat

Sijainti likimääräinen:

Tesoman nuorisokeskus

Sijainti ei tiedossa:

Elänavusteinen
nuorisokeskus

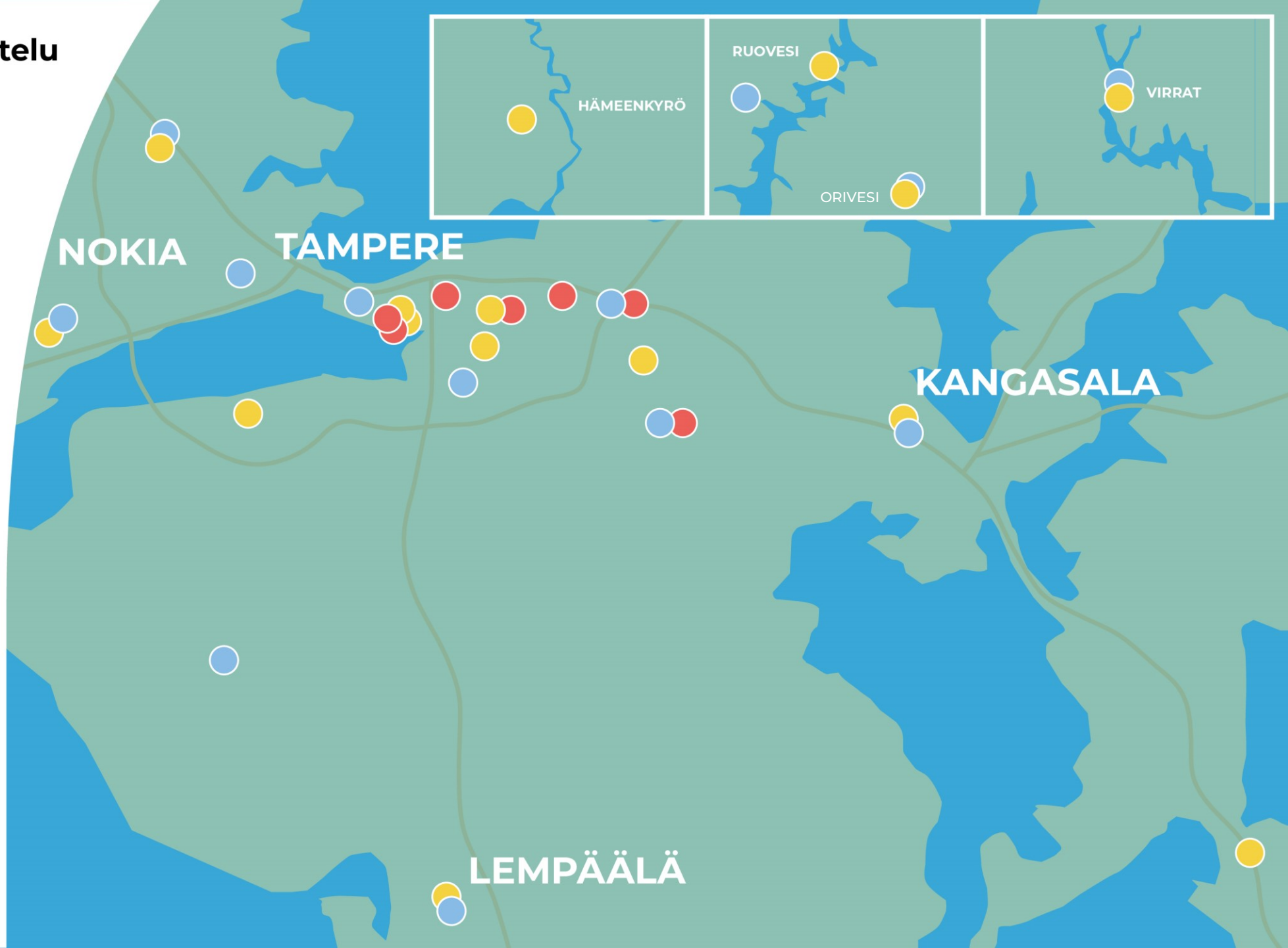
Mopotalli

Palveluverkkosuunnittelu

Lukioiden ja Tredun palveluverkko 2040

- Kaupungin lukio
- Muu kuin Tampereen kaupungin lukio
- Tredu

8. HYVÄKSYTYT JA / TAI KÄYNNISSÄ OLEVAT HANKKEET

Käynnissä olevat ja jo hyväksytyt uudis- ja laajennushankkeet

Tässä osiossa kuvataan ne palveluverkon kehittämiseen liittyvät hankkeet, joista on jo hyväksytty tarveselvitys, hankesuunnitelma ja/ tai toteutussuunnitelma, sekä hankkeet, joiden rakentaminen on käynnissä tämän suunnitelman valmistelun aikana. Nämä hankkeet eivät ole tämän palveluverkkosuunnitelman päätöksenteon kohteena, vaan ne muodostavat lähtökohdan tuleville ratkaisuille.

Osio auttaa erottamaan jo sovitut hankkeet uusista toimenpide-ehdotuksista.

- **Hankkeet on jo hyväksytty tai käynnissä**
- **Ei edellytä uusia päätöksiä tässä yhteydessä**
- **Vaikuttaa palveluverkon kokonaisuuteen**

Uudis- ja laajennushankkeet

Kaupungissa on eri vaiheen (tarveselvitys, hankesuunnitelma, toteutussuunnitelma) hyväksynnässä olevia hankkeita. Näihin sekä käynnissä oleviin kuuluu uudisrakentamista ja / tai olemassa olevien tilojen laajennuksia. Hankkeet vastaavat jo tunnistettuihin tarpeisiin ja perustuvat aiemmin tehtyihin päätöksiin.

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet	
Hankkeen nimi	Palvelu	Arvioitu käyttöönottovuosi	Investointi	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi (muutos)
Nekalan koulun muutos kulttuuritaloksi, Nekalab	Kulttuuri	1/2026	9 700 000 €	1 392 000 € (+ 1 392 000)
Ahvenisjärven koulu	Perusopetus ja esiopetus	8/2026	28 100 000 €	2 330 692 € (+ 1 431 340)
Hatanpään Jukolan muutos päiväkodiksi	Varhaiskasvatus	8/2026	9 500 000 €	807 412€ (+807 412)
Turtolan uusi päiväkoti	Varhaiskasvatus	8/2026	5 505 000 €	394 641 € (+ 205 630)
Kämmenniemen koulun ja nuorisotilojen perusparannus ja laajennus (vaihe 1)	Perusopetus, esiopetus ja nuoriso	1/2028	12 465 000 €	998 697 € (+ 432 152)
Koivistonkylän päiväkoti	Varhaiskasvatus	8/2028	5 699 000 €	426 214 € (+ 121 650)
Peltolammin koulu, päiväkoti, nuorisokeskus ja kirjasto	Perusopetus, varhaiskasvatus, nuoriso ja kirjasto	8/2028	30 800 000 €	2 329 443 € (+1 415 220)
Peltolammin koulun liikuntatilat ja kirjastoauton tilat (vuokrahanke)	Perusopetus, liikunta, kirjasto	8/2028	4 928 000 €	619 196 € (+492 982)

Toimenpiteet			Investointikokonaisuudet*	
Hankkeen nimi	Palvelu	Arvioitu käyttöönottovuosi	Investointi	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi (muutos)
Sairaalakoulu (vuokrahanke)	Perusopetus	8/2028	-	567 800 € (+ 375 300)
Tilapäinen lukio Hakametsän valmistumiseen saakka (vuokrakohte)	Lukio	8/2028	-	854 400 € (+ 854 400)
Tammelan koulun rakennuksen 2 ja Sara Hildèn -akatemia perusparannus ja laajennus	Perusopetus, kulttuuri	8/2028	19 705 000 €	1 496 600 € (+ 489 600)
Kanjonin koulu ja päiväkoti	Perusopetus, varhaiskasvatus	1/2029	-	1 614 128 € (+ 1 137 880)
Karosen koulun laajennus	Perusopetus ja varhaiskasvatus	1/2029	5 683 000 €	997 500 € (+ 408 100)
Kalkun päiväkoti ja koulu	Perusopetus, varhaiskasvatus	8/2029	7 613 000 €	554 400 € (+ 310 900)
Takahuhdin koulun B-talon perusparannus ja uusi päiväkoti	Perusopetus, varhaiskasvatus	8/2029	26 300 000 €	2 416 900 € (+ 1 245 300)
Tampereen taidemuseon perusparannus ja laajennus	Kulttuuri	10/2029	36 284 000 €	2 635 600 € (+ 2 379 900)
Lamminrahkan yhtenäiskoulu, 2. vaihe (Yhteishanke Kangasalan kanssa, vuokrakohte)	Perusopetus	2030	-	1 011 300* € (+ 316 000) * koulun kokonaisvuokra
Kaukajärven koulu, päiväkoti, nuorisokeskus ja kirjasto	Perusopetus, varhaiskasvatus, nuoriso ja kirjasto	1/2031	56 939 000 €	4 288 000 € (+ 2 099 200)
Hiedanrannan koulu, päiväkoti ja nuorisokeskus, vaihe 1	Perusopetus, varhaiskasvatus, nuoriso	8/2031	38 549 500 €	2 937 700 € (+ 2 937 700)
Hiedanrannan liikuntahalli	Liikunta	8/2031	-	1 012 400 € (+ 1 012 400)

Tulevat perusparannushankkeet

- **Osa palveluverkon kehittämisestä tapahtuu olemassa olevien tilojen perusparannusten kautta. Näillä hankkeilla varmistetaan tilojen turvallisuus, toiminnallisuus ja käyttökelpoisuus tulevinä vuosina.**
- Perusparannettavat kohteet ovat pääsääntöisesti rakenteiltaan ja talotekniikaltaan elinkaarensa päässä. Kohteet on toteutettu ajankohtansa rakennusmääräysten ja rakennustapojen mukaan. Osa vanhoista rakenneratkaisuista on todettu riskirakenteiksi ja tällaiset rakenteet korjataan toimimaan oikein tämän päivän tietämyksen mukaan
- Alustava kustannusarvio perustuu vastaavien kohteiden toteutuneisiin kustannuksiin huomioiden alueen hintataso. Lopullinen arvio selviää tarkemman suunnittelun yhteydessä
- Päiväkotien ja koulujen perusparannuksiin liittyy väistötilasuunnitelma. Suunnitelman mukaan pyritään hyödyntämään olemassa olevia tiloja useammassa kohteessa eli ketjuttamaan väistötiloja. Mikäli mahdollista, hanke vaiheistetaan siten, että erillisen väistötilan tarve saadaan minimoitua.
- Ketjutuksen tavoitteena on välttää kohdekohtaisten siirtokelpoisten tilojen rakentaminen, joiden kustannusvaikutus on merkittävä johtuen tilojen edellyttämistä kertaluonteisista tehtävistä mm. rakennelmien perustaminen, kokoaminen ja poiskuljetus ja hyödyntämään mahdollisimman moneen hankkeeseen.
 - **Perusopetuksen pitkäaikaisia väistötiloja ovat / tulevat olemaan**
 - Tty Konetalo (Etelä-Hervanta, Ahvenisjärvi / Kaukajärvi ja Kanjoni)
 - Pyynikintie 2 (Lamminpää, Aleksanteri / keskustan ja idän alueen alakoulut)
 - Lännen väistötila (Lamminpää, Harju / Rahola)
 - Kalevanpuiston tontti (Wivi Lönnin koulun Pyynikin koulutalo, Takahuhti ja mahdollisesti Juhannuskylän koulun Tammerkosken koulutalo)
 - Koivistontie 31(Hatanpää ja Koivisto)
 - Lukion väistötilasuunnitelma
 - Väliaikainen lukiotila (Tammerkosken lukio, Klassillinen lukio ja Sammon keskuslukio)
 - Varhaiskasvatus
 - Sairaalankatu 6 (Turtola)
- **Liikunnan ja kulttuurin hankkeiden ajoituksessa pyritään turvaamaan riittävä kapasiteetti (esim. kahta uimahallia ei perusparanneta samanaikaisesti)**

Tulevat perusparannushankkeet

Tulevat perusparannukset			Investointikokonaisuudet	
Hankkeen nimi	Palveluryhmä	Arvioitu aikataulu	Investointikustannus	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi
Tammerkosken lukio, Sampola	Lukio	2033-2036	20 072 000 € (ml. Työväenopisto)	3 279 000 € (+ 1 204 000)
Klassillinen lukio	Lukio	2032-2034	18 900 000 €	2 408 000 € (+ 1 134 000)
Sammon keskuslukio	Lukio	2037-2038	36 400 000 €	3 926 000 € (+ 2 184 000)

Aikataulu ja investointikokonaisuudet perustuvat arvioon. Lista ei sisällä niitä perusparannettavia kohteita, joita esitetään poistuvaksi toimenpide-ehdotuksen myötä.

Tulevat perusparannukset			Investointikokonaisuudet	
Kohde	Palveluryhmä	Arvioitu aikataulu	Investointikustannus	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi
Hatanpään koulutalo	Perusopetus	2026-2028	25 380 000 €	2 403 000 € (+ 1 716 000)
Pyynikin koulutalo	Perusopetus	2026-2029	21 300 000 €	1 788 000 € (+ 1 086 000)
Koiviston koulu, kirjasto ja nuorisokeskus	Perusopetus, kirjasto, nuoriso	2027-2030	17 450 000 €	1 326 000 € (+ 448 000)
Raholan koulu	Perusopetus	2027-2029	20 489 000 €	1 766 000 € (+ 941 000)
Tammelan koulu, rakennus 1	Perusopetus	2026-2030	19 700 000 €	1 177 000 € (+ 567 000)
Johanneksen koulutalo	Perusopetus	2033-2035	13 200 000 €	1 487 000 € (+ 792 000)
Takahuhdun koulu, A-talo	Perusopetus	2028-2030	24 175 000 €	2 142 000 € (+ 1 053 000)
Harjun, Hyhkyn ja Messukylän koulujen lisärakennukset	Perusopetus	2034-2035, 2033-2034, 2030-2031	5,4 milj., 3,4 milj. ja 4,3 milj. euroa	604 000 € (+ 324 000) 364 000 € (+ 204 000) 508 000 € (+ 258 000)
Leinolan koulu ja Orimuksen päiväkoti	Perusopetus varhaiskasvatus	2030-2031	20 259 000 €	1 852 000 € (+ 1 216 000)
Metsäniityn päiväkoti ja koulu, vanha osa	Perusopetus varhaiskasvatus	2027-2028	3 600 000 €	800 000 € (+ 216 000)
Atalan koulu ja päiväkoti	Perusopetus varhaiskasvatus	2031-2033	8 610 000 €	1 159 000 € (+ 517 000)
Hallilan koulu ja päiväkoti ja siirtokelpoiset	Perusopetus varhaiskasvatus	2031-2033	7 600 000 €	1 005 000 € (+ 456 000)

Aikataulu ja investointikokonaisuudet perustuvat arvioon. Lista ei sisällä niitä perusparannettavia kohteita, joita esitetään poistuvaksi toimenpide-ehdotuksen myötä.

Tulevat perusparannukset			Investointikokonaisuudet	
Kohde	Palveluryhmä	Arvioitu aikataulu	Investointikustannus	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi
Helapuiston päiväkoti	Varhaiskasvatus		3 000 000 €	380 800 € (+ 180 000)
Terälahden koulutalo, päiväkoti ja kirjasto	Perusopetus, varhaiskasvatus, kirjasto	2030-2032	8 600 000 €	954 259 € (+ 516 000)
Maijalanpuiston päiväkoti	Varhaiskasvatus		9 000 000 €	880 675 € (+ 540 000)
Lentävänniemen koulu	Perusopetus	2030-2032	13 350 000 €	1 785 981 € (+ 801 000)
Itätuulen päiväkoti	Varhaiskasvatus		2 800 000 €	297 785 € (+ 168 000)
Tammerkosken koulutalo	Perusopetus	2030-2033	23 600 000 €	2 564 549 € (+ 1 416 000)
Jussinkylän päiväkoti	Varhaiskasvatus		3 000 000 €	561 665 € (+ 180 000)
Kämmenniemen koulu ja kirjasto, vaihe 2	Perusopetus, kirjasto	2031-2033	9 140 000 €	2 070 503 (+ 548 406)
Linnainmaan koulu	Perusopetus	2030-2035	31 600 000 €	3 523 651 € (+ 1 896 000)
Sammon koulu, Teiskontien toimipiste	Perusopetus	2033-2035	27 600 000 €	2 848 601 € (+ 1 656 000)
Karosen koulu	Perusopetus	2033-2035	13 000 000 €	1 416 908 € (+ 780 000)
Hatanpään koulurakennus, ent. Hatanpään lukio	Perusopetus	2034-2036	11 300 000 €	990 339 € (+ 678 000)

Aikataulu ja investointikokonaisuudet perustuvat arvioon. Lista ei sisällä niitä perusparannettavia kohteita, joita esitetään poistuvaksi toimenpide-ehdotuksen myötä.

Tulevat perusparannukset			Investointikokonaisuudet	
Kohde	Palveluryhmä	Arvioitu aikataulu	Investointikustannus	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi
Mältinrannan ajokalamuseo (eri rakennus kuin Taidekeskus Mältinranta)	Kulttuuri			
Tampereen stadion (Ratina)	Liikunta	2032-2036	35 750 000 €	3 601 000 € (+ 2 145 000)
Työväenmuseo Werstas	Kulttuuri	2028-2030	8 200 000 €	1 127 000 € (+ 492 000)
Tesoman uimahalli	Liikunta	2028-2030	10 400 000 €	1 130 000 € (+ 624 000)
Sampola, työväenopiston tilat	Kulttuuri	2033-2036	Kts. Tammerkosken lukio	
Osmonkallion väestönsuojan (ampumarata)	Liikunta	2030-2031	2 400 000 €	353 000 € (+ 144 000)
Antaverkka päärakennus	Nuoriso	2030-2031	3 040 000 €	267 000 € (+ 128 000)
Näähallin liikuntatila	Liikunta	2030-2031	10 700 000 €	1 392 000 € (+ 630 000)
Tampereen uintikeskuksen laajennusosa	Liikunta	2032-2034	7 350 000 €	2 627 000 € (+ 441 000)
Tampere-talon perusparannushankkeet	Kulttuuri	2027-2034	37 400 000 €	8 263 700 € (+ 2 244 000)
Raatihuoneen perusparannus	Kulttuuri	2032-2035	14 950 000 €	1 322 000 € (+ 897 000)
Pyynikin uimahalli	Liikunta	2034-2037	20 750 000 €	1 620 000 € (+1 245 000)

Aikataulu ja investointikokonaisuudet perustuvat arvioon. Lista ei sisällä niitä perusparannettavia kohteita, joita esitetään poistuvaksi toimenpide-ehdotuksen myötä.

Tulevat perusparannukset			Investointikokonaisuudet	
Kohde	Palveluryhmä	Arvioitu aikataulu	Investointikustannus	Uusi vuokra-arvio euroa / vuosi
Sampolan kirjasto	Kirjasto	2035-2037	7 100 000 €	653 000 € (+ 426 000)
Museokeskus Vapriikki	Kulttuuri	2034-2038	45 000 000 €	4 304 000 € (+ 2 700 000)
Hervannan toimintakeskuksen K-rakennus	Kulttuuri	2028	2 500 000 €	1 553 000 € (+ 240 000)

Aikataulu ja investointikokonaisuudet perustuvat arvioon. Lista ei sisällä niitä perusparannettavia kohteita, joita esitetään poistuvaksi toimenpide-ehdotuksen myötä.

Pienet investoinnit osana palveluverkon ylläpitoa

Pienillä investoinneilla parannetaan tilojen käyttöä ja toimivuutta sekä turvataan niiden terveellinen ja turvallinen käyttö.

Investointityyppi	Keskeiset vaikutukset ja perustelut	Huomioita pienistä investoinneista
Päiväkotien perusparannukset	Määrärahalla uudistetaan päiväkotitilojen vanhaa tekniikkaa ja parannetaan olosuhteita.	<ul style="list-style-type: none">Pienten investointien määrärahoja ei voida nykyisestä supistaa. Määrärahoja tulisi arvioida enemmän todellinen korjaustarve ja rakentamisen kustannusindeksi huomioiden.Monet kohteet ovat kooltaan varsin suuria, ja niihin kohdistuu huomattavia investointitarpeita suhteessa käytettävissä oleviin määrärahoihin. Esimerkkinä voidaan mainita kulttuurin määrärahoista Vapriikki, jossa seuraavan viiden vuoden aikana on tunnistettu paljon pieninvestointitarpeita. Samaan aikaan kulttuurin pieninvestointimääräraha kaikille kulttuurikohteille on riittämätön vuositasolla. Jos kaikki tarpeet toteutettaisiin, pelkästään Vapriikki veisi ison osan tästä määrärahasta useiksi vuosiksi eteenpäin.Valaisinsaneeraukset tulevat olemaan merkittävässä osassa kaikissa kohteissa, joissa käytössä on loisteputkivalaisimet valaisintyyppin valmistuksen lopettamisen vuoksi. Kustannukset kiinteistökohtaisesti voivat olla useita satojatuhansia euroja.Isojen perusparannushankkeiden viivästyminen kasvattaa riskiä, että toiminta kohteissa joudutaan keskeyttämään hallitsemattomasti ja siirtymään käyttämään väistötiloja. Pienten investointien määrärahoilla pystytään usein toteuttamaan investointeja, joilla käyttöä kyetään jatkamaan ja toiminta turvaamaan joitain vuosia. Aina näilläkin toimilla ei voida varmuudella taata käytön jatkuvuutta.
Päiväkotien ja koulurakennusten pienet investoinnit	Määrärahalla toiminnallisuutta ylläpitäviä ja parantavia sekä korjausvelan vähentämiseen tähtäviä hankkeita.	
Lukioiden pienet investoinnit	Määrärahalla toteutetaan käyttäjälähtöisiä ja korjausvelan vähentymiseen tähtäviä investointiluontoisia hankkeita.	
Liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen perusparannukset / pienet investoinnit	Määrärahaa käytetään pieniin perusparannus- ja muutostöihin sekä pienempiin uudisrakennuksiin.	
Kirjaston ja työväenopiston pienet investoinnit	Määrärahaa käytetään pieniin perusparannus- ja muutostöihin.	
Kulttuuri ja taide, pienet investoinnit	Määrärahaa käytetään pieniin perusparannus- ja muutostöihin.	
Sisäilmaolosuhdeinvestoinnit	Määrärahaa käytetään rakennusten sisäilmaongelmia aiheuttavien teknisten ja rakenteellisten ongelmien korjaamiseen kohteissa, joissa ei tehdä muita perusparannustöitä.	

9. PALVELUVERKOSTA POISTUVAT KOHTEET

Palveluverkosta poistuvat kohteet

Palveluverkon kehittäminen edellyttää myös arviointia siitä, mitkä tilat ja toimipisteet eivät enää palvele tarkoituksenmukaisesti kaupungin palvelutarpeita.

Osion tavoitteena on tehdä muutokset läpinäkyviksi ja perustelluiksi.

- **Palvelun päättyminen tai siirtyminen**
- **Tilojen kunto tai soveltumattomuus**
- **Päätökset perustuvat kokonaisarvioon**

Palveluverkolle tarpeettomat kohteet

Palveluverkkosuunnitelman yhtenä tavoitteena on tunnistaa palveluverkosta poistuvat rakennukset hyvissä ajoin, ennen kuin ne jäävät tyhjilleen.

Tarpeetonta rakennettua kiinteistöomaisuutta realisoidaan joko suoraan myyden tai kiinteistökehityksen kautta. Realisoinnista ja kehittämisestä vastaa asunto- ja kiinteistölautakunnan alainen Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä.

Omaisuuksien myynnin periaatteiksi on linjattu, että omaisuutta voidaan myydä uusien investointien rahoittamiseksi ja että omaisuutta tulee myydä oikea-aikaisesti ja kaupungille mahdollisimman edullisilla ehdoilla.

Palveluverkosta poistuvat kohteet suunnitelmakaudella

Seuraavassa esitetään ne kohteet, joiden osalta palvelutoiminta on tarkoitus päättää tai siirtää.

Kohteen nimi	Sijainti	Kaupungin omistama / Vuokrakohde	Korvaava palvelu tai ratkaisu
Peltolammin päiväkoti	Peltolammi	Kaupungin omistama	Peltolammin uusi koulu, päiväkoti, kirjasto ja nuorisokeskus
Järvensivun päiväkoti	Järvensivu	Vuokrakohde	Vanhan koulun tontille toteutetaan uusi yksikkö osin vanhoja rakennuksia hyödyntäen sekä uutta rakentamalla.
Hennerin kiinteistö	Hyhky	Kaupungin omistama	Toiminta siirretään nykyisestä kiinteistöstä Pispalan päiväkodin tiloihin.
Koulukadun päiväkoti	Kaakinmaa	Kaupungin omistama	Eteläpuiston päiväkoti ja koulu

Kohteen nimi	Sijainti	Kaupungin omistama / Vuokrakohde	Korvaava palvelu tai ratkaisu
Tohlopin päiväkot	Tohloppi	Vuokrakohde	Toiminta siirretään Piiriniittyyn, kun se palautetaan päiväkotikäyttöön
Metsästäjän päiväkot	Atala	Vuokrakohde	Metsästäjän päiväkodista luovutaan uuden Atalan päiväkodin valmistuttua
Tampereen konservatorion tilat (Konservatorio)	Pyynikki	Kaupungin omistama	Toiminta siirtyy Hiedanrannan Kulttuuritiloihin
Sairaalakatu 6 (pitkäaikainen väistötilakohde)	Järvensivu	Kaupungin omistama	Luovutaan tilasta, kun väistötilakäyttö päättyy
Annalan koulu ja nuorisokeskus	Annala	Kaupungin omistama	Annalan koulusta luovutaan uuden Kaukajärven koulun, päiväkodin, kirjaston ja nuorisokeskuksen valmistuttua
Juvan päiväkot ja Kaukajärven kirjasto	Kaukajärvi	Kaupungin omistama	Vanhasta päiväkodista ja kirjastosta luovutaan uuden Kaukajärven koulun, päiväkodin, kirjaston ja nuorisokeskuksen valmistuttua
Puistokoulun ja Erhon siirtokelpoinen väistötila	Vuores	Vuokrakohde	Väistötilasta luovutaan, kun Saukonpuiston yksikkö otetaan käyttöön
Sampolan entinen asuinrakennus	Kaleva	Kaupungin omistama	Tilalle ei ole jatkossa käyttöä
Kanjonin päiväkot	Hervanta	Kiinteistöosake	Kanjonin päiväkodista luovutaan uuden Kanjonin koulun ja päiväkodin valmistuttua
Kalkun päiväkot	Kalkku	Kaupungin omistama	Kalkun päiväkodista luovutaan uuden Kalkun päiväkodin ja koulun valmistuttua
Pappilan päiväkot	Pappila	Kaupungin omistama	Pappilan ja Ankkarin päiväkodeista luovutaan uuden Takahuhdin päiväkodin käyttöönoton myötä
Ankkarin päiväkot	Janka	Vuokrakohde	

Kohteen nimi	Sijainti	Kaupungin omistama / Vuokrakohde	Korvaava palvelu tai ratkaisu
Sorilan koulu	Sorila	Kaupungin omistama	Sorilan koulusta ja päiväkodista luovutaan Nurmi-Sorilan uuden koulun ja päiväkodin valmistuttua
Sorilan päiväkoti	Sorila	Kaupungin omistama	
Kissankulman päiväkoti	Kissanmaa/ Ruotula	Vuokrakohde	Kissankulmasta luovutaan viimeistään Kaupinlaakson koulun, päiväkodin, kirjaston ja nuorisokeskuksen valmistuttua
Tesoman hyvinvointikeskuksessa olevat nuorisotilat	Tesoma	Vuokrakohde	Tiloista luovutaan, kun toiminnalle saadaan korvaavat tilat
Konservatorion muut tilat (Klingendahl, Työväentalo)	Pyynikki	Vuokrakohde	Toiminta siirtyy Hiedanrannan Kulttuuritiloihin
Lielahden kirjasto (Lielähtikeskus)	Lielähti	Vuokrakohde	Toiminta siirtyy Hiedanrannan Kulttuuritiloihin
Lastenkirjainstituutti (Pantintalo)	Keskusta	Vuokrakohde	Toiminta siirtyy Hiedanrannan Kulttuuritiloihin
Kokoelmakeskus	Rusko	Kaupungin omistama	Nykyiset tilat korvataan uudisrakennuksella
Kurpitsatalo	Pispala	Kaupungin omistama	Korvaavia tiloja ei hankita, koska toiminta on sidoksissa viereiseen viljelypalstatuomintaan
Viikinsaaren kulttuurin hallinnoimat kiinteistöt	Viikinsaari	Kaupungin omistama	Saaren toimintaa kehitetään tulevaisuudessa matkailun ja elinvoiman näkökulmasta
Lielahden kartano	Lielähti	Kaupungin omistama	Kartanosta luovutaan, tila on ollut vain väliaikaisesti kulttuurin käytössä
Hammareninkatu 5, nuorison hallinnoimat tilat	Tammela	Vuokrakohde	Toiminta siirtyy Kalevan uuteen nuorten aikuisten nuorisokeskukseen

Kohteen nimi	Sijainti	Kaupungin omistama / Vuokrahohde	Korvaava palvelu tai ratkaisu
Pyynikin liikuntahalli	Pyynikki	Kaupungin omistama	Tiloista luovutaan, kun uusi Särkänniemen palloiluhalli ja Hakametsä Sport Campus valmistuvat
Skeittihalli (Muovitehdas & kuivaamo)	Lielahi	Vuokrahohde	Korvaava tilaratkaisu
Kaanaan ilmailu- ja moottoriurheilukeskus	Kaanaa	Kaupungin omistama	
Ikurin liikuntahalli	Ikuri	Vuokrahohde	Tiloista luovutaan, kun uusi Kaupinlaakson liikuntahalli valmistuu
Ikurin Virelä	Ikuri	Kaupungin omistama	Nykyinen rakennus korvataan huoltorakennuksella
Hatanpään pesula	Hatanpää	Kaupungin omistama	Nekalan kulttuurikeskus Nekalab
Taidekeskus Mältinranta	Keskusta	Kaupungin omistama	Uudisrakennus Hiedanrannan kulttuurikeskittymään
Takahuhdin taiteilijatalo	Takahuhti	Kaupungin omistama	Uudisrakennus Hiedanrannan kulttuurikeskittymään

Kohteen nimi	Sijainti	Kaupungin omistama / Vuokrahohde	Korvaava palvelu tai ratkaisu
Multisillan nuorisokeskus Suklis	Multisilta	Vuokrahohde	Peltolammin uusi koulu, päiväkoti, kirjasto ja nuorisokeskus
Peltolammin koulu ja kirjasto	Peltolammi	Kaupungin omistama	Peltolammin uusi koulu, päiväkoti, kirjasto ja nuorisokeskus
Nuorisokeskus Kupoli	Hervanta	Vuokrahohde	Hervannan vapaa-aikakeskus
Nekalan kirjasto (siirtokelpoinen konttikirjasto)	Nekala	Vuokrahohde	Nekalan kulttuurikeskus Nekalab
Onkiniemen työväenopiston tilat	Onkiniemi	Vuokrahohde	Nekalan kulttuurikeskus Nekalab
Toimistotilat TR1	Keskusta	Vuokrahohde	Tiloista luovutaan, kun Tampereen Taidemuseon perusparannus- ja laajennushanke valmistuu
Helapuiston nuorisotila	Etelä-Hervanta	Kaupungin omistama	Hervannan vapaa-aikakeskus

10. SAAVUTETTAVUUSTARKASTELUT

Miten saavutettavuutta on tarkasteltu

Saavuttavuustarkastelu tehtiin kirjastojen, koulujen, yli 500 m² liikuntasalien, nuorisotilojen, päiväkotien, tekojääratojen, uimahallien, ulkoliikuntapaikkojen, lukion sekä Tredun palveluista. Lukion ja Tredun osalta saavutettavuustarkastelussa ei huomioitu keskiarvorajoja.

Saavutettavuustarkastelut perustuvat nykyisten palveluiden sijaintiin, väestön sijoittumiseen ja eri kulkumuotoihin. Tarkastelu tehtiin tiettyjen etäisyyksien ja kulkemiseen käytetyn ajan perusteella.

- **Saavutettavuus eri puolilla kaupunkia**
- **Etäisyydet ja matka-ajat**
- **Eri kulkumuodot (jalankulku, pyöräily, autoilu)**
- **Alueellinen väestö nykytilanteessa ja ennusteen mukaan 2040**

Johtopäätökset saavutettavuuden näkökulmasta

Palveluverkkosuunnitelman kokonaisuus turvaa palveluiden saavutettavuuden. Vaikka yksittäisillä alueilla tapahtuu muutoksia, kokonaisvaikutus on hallittu ja perustuu pitkäjänteiseen suunnitteluun.

- **Nykyinen ja tuleva palveluverkko tarjoaa eri palveluissa lähtökohtaisesti hyvän saavutettavuuden**
- **Osalla alueista pidemmät asiointimatkat**
- **Kasvavat ja vakiintuneet alueet**
- **Muutokset perustuvat ennakointiin**
- **Palveluverkon kehittäminen tukee yhdenvertaisuutta**

11. OSALLISTAMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osallistaminen ja vuoro- vaikutus palveluverkko- suunnitelmassa

Palveluverkkosuunnitelman valmistelussa on panostettu osallistamiseen ja vuoro-vaikutukseen. Tavoitteena on ollut kerätä näkemyksiä, kokemuksia ja asiantuntemusta eri toimijoilta sekä varmistaa, että suunnitelma perustuu monipuoliseen tietopohjaan.

- **Avoin ja läpinäkyvä valmistelu**
- **Eri näkökulmien huomioiminen**
- **Luottamuksen rakentaminen**

LIITE 1

Henkilöstö ja toimialat mukana valmistelussa

Kaupungin henkilöstö ja eri toimialat ovat osallistuneet aktiivisesti palveluverkkosuunnitelman valmisteluun. Asiantuntijatieto on ollut keskeisessä roolissa palvelutarpeiden, tilojen käytön ja toiminnan kehittämisen arvioinnissa.

Yhteistyö eri toimialojen välillä on mahdollistanut kokonaisvaltaisen tarkastelun.

- **Asiantuntijapalaverit**
- **Poikkihallinnollinen yhteistyö**
- **Nykytilan ja tarpeiden analyysi**
- **Ratkaisujen yhteinen valmistelu**
- **Viestintä**

Kaupunkilaiset ja sidosryhmät osana valmistelua

Kaupunkilaisille ja sidosryhmille on tarjottu mahdollisuuksia osallistua ja tuoda esiin näkemyksiään palveluverkosta. Eri osallistamisen muodot on valittu kohderyhmien ja käsiteltävien teemojen mukaan. Palautetta on hyödynnetty suunnitelman kehittämisessä ja vaikutusten arvioinnissa.

Osallistamisen tavoitteena on ollut tunnistaa huolia, tarpeita ja kehittämissuhteita varhaisessa vaiheessa.

- **Asukaskyselyt ja palautekanavat**
- **Kohdennetut kyselyt**
- **Sidosryhmien kuulemiset**
- **Keskustelutilaisuudet**

12. VAIKUTUSTEN ENNAKKO- ARVIOINTI (EVA)

Kuva: Mikko Vares

Arctic tale

Vaikutusten ennakoarviointi osana päätöksentekoa

Palveluverkkosuunnitelman vaikutuksia on arvioitu vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) menettelyn mukaisesti. Ennakoarvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja arvioida suunnitelman keskeiset vaikutukset ennen päätöksentekoa.

EVA tukee vastuullista, läpinäkyvää ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

- **Tunnistaa keskeiset vaikutukset ennakolta**
- **Tukea päätöksenteon kokonaisarviointia**
- **Lisätä läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä**
- **Huomioida eri näkökulmat**

Miten vaikutuksia on arvioitu

Vaikutusten ennakoarviointi on tehty osasta toimenpide-ehdotuksia. Arviointeja on tehty niin merkittävistä kuin toivotuista sekä asukkaita ja käyttäjiä huolestuttaneista toimenpide-ehdotuksista.

Arvioinnissa on tarkasteltu vaikutuksia useista näkökulmista, mm.

- **Vaikutukset lapsiin, nuoriin ja perheisiin**
- **Vaikutukset arjen sujuvuuteen ja turvallisuuteen**
- **Vaikutukset liikkumismahdollisuuksiin**
- **Vaikutukset saavutettavuuteen**
- **Toiminnan sujuvuus ja laatu**
- **Investointi- ja käyttökustannukset**

Epävarmuustekijät

Vaikutusten ennakoarviointiin liittyy aina epävarmuustekijöitä. Arviointi perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon suunnitelman laatimishetkellä, mutta toimintaympäristön muutokset voivat vaikuttaa toteutuneisiin vaikutuksiin. Palveluryhmät ovat muodostaneet lopulliset toimenpide-ehdotukset omaan arvioon ja käytettävissä olevaan tietoon sekä saatuun palautteeseen perustuen.

- **Väestökehityksen epävarmuus**
- **Taloudelliset muutokset**
- **Käyttötymisen ja palvelujen käytön muutokset**
- **Suunnitelman pitkän aikavälin ennusteisiin liittyvä epävarmuus**

13. TUNNISTETUT JATKOTOIMENPITEET

Kaikkia palveluryhmiä koskevat jatkotoimenpiteet

Osa jatkotoimenpiteistä koskee kaikkia palveluryhmiä ja edellyttää yhteistyötä eri toimialojen välillä.

- **Investointiprosessin kehittämistä ja parempaa kustannusohjausta selvitetään vuoden 2026 aikana**
- **Pormestariohjelman mukaista yhteisötilojen verkkoa ja toimintamallia kehitetään osana Kaikkien Tampere -kehitysohjelmaa**
- **Edistetään puuttuvien esteettömyyskartoitusten tekemistä**
- **Oskari-karttapalvelusta puuttuvien toimipisteiden lisääminen sekä tietojen päivittämisen jatkosta sopiminen**

Palveluryhmäkohtaiset jatkotoimenpiteet

Varhaiskasvatus

- Oppilaaksiotto-alueiden laajempi tarkastelu kevään 2026 aikana esiopetuksen osalta yhteistyössä perusopetuksen kanssa
- Kunnallisen englanninkielisen varhaiskasvatuksen lisääminen (vrt. perusopetus)
- Avoimen varhaiskasvatuksen sekä ilta- ja viikonloppuhoidon palvelun laajuuden arviointi

Perusopetus

- Oppilaaksiotto-alueiden laajempi tarkastelu kevään 2026 aikana, yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa esioppilaiden osalta
- Opetussuunnitelmallisten painotusten kokonaistarkastelu

Lukio

- Opetustilojen kapasiteetilaskelmien toteuttaminen
- Käynnistetään lukioiden suunnitteluohjeen kokoaminen

14. YHTEENVETO JA SEURAAVAT ASKELEET

Palveluverkko- suunnitelman kokonaiskuva

Tampereen palveluverkkosuunnitelma 2026–2040 muodostaa kokonaisvaltaisen ja pitkäjänteisen näkymän kaupungin palveluiden kehittämiseen. Suunnitelma yhdistää väestökehityksen, palvelutarpeet, strategiset linjaukset ja taloudelliset reunaehdot yhdeksi kokonaisuudeksi.

Tavoitteena on turvata laadukkaat, saavutettavat ja kestävät palvelut koko suunnitelmakauden ajan.

- **Pitkän aikavälin näkymä palveluverkkoon**
- **Kokonaisuus, ei irrallisia ratkaisuja**
- **Yhteys strategiaan ja kaupunkikehitykseen**

Seuraavat askeleet

Suunnitelman hyväksymisen jälkeen työ jatkuu yksittäisten toimenpiteiden ja hankkeiden valmistelulla. Päätöksenteko etenee vaiheittain kaupungin normaalien prosessien mukaisesti.

Yksittäinen rakennushanke alkaa tarveselvityksellä, jossa hyväksytään mm. tarpeen peruste ja hankkeen laajuus. Hankesuunnitelmassa hyväksytään vaikutukset käyttötalouteen ja hankkeen sisältö. Toteutussuunnitelma on hankkeen rakentamispäätös.

- **Toimenpide-ehdotusten tarkempi valmistelu**
- **Hankekohtaiset päätökset**

Palveluverkko- suunnitelman liitteet

LIITE 1

Päivitystyötä ohjanneet tahot
Päätöksenteon aikataulu
Väestöennusteet & käyttäjätiedot
Tiedottamisen ja osallistamisen suunnitelma
Palveluverkon toimenpiteet karttoina

LIITE 2

Elinvoima- ja osaamislautakunta
Lukiokoulutuksen vaikutusten ennakoarviointi

LIITE 3

Kasvatus- ja opetuslautakunta
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä
perusopetuksen vaikutusten ennakoarvioinnit

LIITE 4

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Kirjaston, kulttuurin, liikunnan ja nuorison
vaikutusten ennakoarvioinnit

LIITE 5

Saavutettavuustarkastelu

LIITE 6

Tampereen tapahtumapaikkojen nykytila ja
kehittäminen

TAMPEREEN PALVELUVERKKO- SUUNNITELMA 2026–2040

Suunnitelma kaupungin palveluverkkojen kehittämisestä

Valmisteluvaiheen esitys | Tampereen kaupunki